

SLOVENSKI NAROD

zajma vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzerat ni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Porast dinarja

Dinar, o katerem se je govorilo, da se bo stabiliziral na vrednosti 9 švicarskih frankov, je začel zadnje dni zopet rasti. Z neko notranjo, magično silo se vrstijo številke in stotinke nad 9 švicarskimi franki. V zraknu leži tendenca, da doseže dinar v kratkem 10 švicarskih frankov.

Na ta način se zopet postavlja vprašanje stabilizacije dinarja. Baš te dni se stanovito govori, da jo hoče izpeljati sedanji finančni minister in da je pri tem že računal na bazo 9 švicarskih frankov. V tem oziru je bilo opaziti, da se dinar več tednov konstantno giblje ob tej znamki in da ne more naprej, da si politični dogodki na valuto. Marsikateremu trgovcu, ki se hoče vnaprej založiti z dinarjem, morejo taki dogodki vliiti zaupanje do dinarja.

Vsekakor je razveseljivo dejstvo, da vlada glede dinarja v inozemstvu splošni optimizem, da veruje inozemsko trgovstvo v njegov stalni porast. Ta vera bo menda moment, ki povzroča stalni porast našega dinarja.

S tem prihajamo do činitelja, ki leži izven naše volje in našega dosega. Mi smo lahko zavračali valutni deficitizem, ki so ga razširjali naši nasprotniki v inozemstvu, toda vere v našo denarno edinico ne smemo odklanjati ali pobijati.

Z vero in zaupanjem v našo valuto je torej treba računati. Predvsem naj to upošteva naš finančni minister, ki se ob takem razpoloženju v inozemstvu ne sme zapirati v fiksnih mislih, da je treba dinar stabilizirati ob današnji slučajni njegovi vrednosti. Zahteva finančne oportuniteti je, da se zaupanje izrabi v korist naše valute, ki se naj po našem mnenju stabilizira šele tedaj, ko se v notranjosti države stabilizirajo cene in doseže nekaka pariteta odnošalev med plačili uradnikov, cenami živih in potrebnih, med delavskimi mezdami, davki, materialnimi stroški itd. s tozadevnimi odnosi, ki vladajo v državah s stabilizirano valuto. Dokler pa ni podana pariteta v teh odnošajih, ne moremo in ne smemo govoriti o stabilizaciji dinarja, ker bi taka stabilizacija pomenila stabilizacijo na pr. socialne krivice, ki vlada med plačili našega državnega uradništva in med cenami živih in drugih potrebščin. To razmerje danes še ni normalno, zdravo in socialno pravično. Zato je treba opustiti misel stabilizacije dinarja dotlej, dokler se to razmerje s novimi tržnimi cenami, ki bodo sledile porastu našega dinarja, ne doseže po vzgledu držav z zdravo valuto.

Razmerje med valuto in notranjim tržiščem predstavlja barometer prvega reda. V tej zvezi je jasno, da zagovarjamo učvrščenje dinarske valute, ker nam omejuje učvrščenje jamci, da doseže notranje tržišče nivo, ki omogoči zdravše socialne razmere. Socialne razmere pa so drugi izraz za splošno dobro razmere, za zadovoljnost, za splošno blagostanje uradnika, delavca, konzumenta in tudi producenta.

Kaiti z blagostanjem raste kupna moč konzumenta in s tem prodajni posej producenta in trgovca.

Danes smo v razvoju svoje valute prišli do točke, na kateri ne moremo govoriti, da jo izrablja kakršnoli špekulacija, da more na njeno faktično stanje vplivati domača ali mednarodna špekulacija. Če se mednarodno trgovstvo zalaga z dinarjem, je to njegova pravica in bo tem zalogam vsekakor odgovarjala gotova količina jugoslovenskih proizvodov, ki jih bo treba ob svojem času izvoziti. Če pa dinar raste, dobimo tuje proizvode za nižje cene, kar je le pozdraviti.

Priznamo, da ima trgovina in industrija pri takih razmerah posebno težko stališče. Kalkulacije so negotove. Vendar se dvig dinarja vrši v zadnjih letih postopno in skoro organsko, da moremo tak dvig pozdraviti, ako mu bo sledil primeren padec cen.

Smo proti umetnim intervencijam tako glede določanja cen kakor glede valute. Vse naj gre naravno, organsko pot. Če se naše tržišče stabilizira na gotovemu nivoju, naj se tudi naš dinar stabilizira na primerni vrednosti. To bo sledilo že samo od sebe! Če pa kaže naše gospodarstvo pot navzgor k še močnejše uvaževani mednarodni vrednosti naše valute, pustimo mu prosto pot in dajmo mu neovirano svobodo.

Borba za tiskovni zakon

Opozicija grozi z obstrukcijo v zakonodajnem odboru. — Vlada zahteva sprejem zakona.

— Beograd, 1. avgusta. (Izv. Ob 12.) Zakonodajni odbor danes ves dan nadaljuje podrobno razpravo o tiskovnem zakonu. Razvnela se je ljeta in ostra borba za VIII. poglavje, ki govori o kazni radi prestopkov proti varnosti časti. Opozicija je odločena voditi razpravo z vsemi parlamentarnotekničnimi sredstvi in je celo grozila z obstrukcijo, ker vlada ne upošteva njene zahteve, da se zakon predloži na je. senko sestoji narodne skupščine. Vlada na drugi strani vstaja pri tem, da ima zakonodajni odbor še danes sprejeti tiskovni zakon v celoti, če tudi trajajo razprave do jutri jutraj odnošno do ponedeljka.

Edino važen političen dogodek je danes razprava o tiskovnem zakonu. Plenum odbora je razpravljal vse dopoldne o drugem oddelku VIII. poglavja, ki govori o klevetah.

Prvi je govoril posl. Juraj Demetrovič (sam. dem.) k členu 54., naglašujoč, da je ta člen nepopoln in ni dovolj jasen glede vsebine o žalitvah tujih vladarjev in narodne skupščine. Govornik je zahteval pojasnila od poročevalca posl. Velje Popoviča, ki je izjavil, da da pojasnila koncem današnje popoldanske seje.

Posl. dr. Josip Hohnjec (SLS) je kritiziral zakon glede določitev kazni. Po udarjal je, da on, ki se sestavlja iz več tiskovnega zakona, niso bili dobri juristi. Ironično je pripomnil, da zakon sam štiti korupcijo, ker ima določila in kazni proti onim, ki napadajo korupcijo. Zakon nima v tem poglavju jasnih točk.

Za njim so še govorili poslanci dr. Zanič, Fran Smodej, minister Srešček, Moskovljevič, posl. Gosar.

Posl. Juraj Demetrovič je še enkrat obširno pojasnjeval pojem klevete. Stvarno je sicer žalosten pojav, da se v javno-

sti toliko kleveta, toda zakon je žel žal mnogo predaleč nego je bilo potreba. Mi smo res temperamenten narod. Reči pa moramo, da pri nas pomenja koga opsovati toliko, kakor mu voščiti »dobro dan«. Treba pa nam je, da dvignemo naš narod na višjo stopnjo kulture in v tem oziru bi moral biti zakon širokogruden. Analizira in kritizira člen 54., ki določa kazni za žalitve vladarja o. d. n. o. t. tujih vladarjev in članov narodne skupščine. Ne more razumeti, kako naj zakon štiti radi žalivke članov narodne skupščine, zakaj bi se obtoževalo javno kritiko radi članov narodne skupščine, ko se sami poslanci med seboj ne spoštujejo, ko se sami dnevno spujejo in celo se prepeajo. Glede kazni za žaljenje vladarja ne bi smeli iti zakon tako daleč. Govornik z zadovoljstvom konstatira, da se je v naši državi izvršil in končal razvoj tako, da danes nimamo nobenega republikanca. Govornik naglašuje, da bi moral biti tiskovni zakon v tem oziru prejet oportunistično, navaja prav drastično dogodbico. Nekoč je šel po ulici neki šlovec ter strahovito psoval kralja. Na to opozorjeni orožnik je dejal mimodolom: »Ali je pijan ali je neumen!« Ta orožnik je imel pravilen čut za presojo žaljenja vladarja.

Govornik dalje kritizira določilo člena 56., ki govori o žaljenju oficirskega zbora in vojske. Zaključuje svoj govor, je posl. Demetrovič opozarjal na nebroj procesov, ki bi nastali, če bi vsak tekal v sodniško rad tiskovnih pregreškov. (Klic posl. Smodeja: »Pašiča vsak dan klevetamo!« Pa on nikdar nobenega ne toži!)

Za njim sta govorila še posl. Velje Popovič in minister Srešček. Zakonodajni odbor danes zboruje vse dan, dokler ne sprejme tiskovnega zakona v vseh podrobnostih.

Sprememba režima na Bolgarskem

Kralj Boris zahteva odstop vlade Cankova. — Vodstvo državnih poslov prevzamejo opozicijske stranke brez komunistov. Težak finančni položaj Bolgarske

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Današnje »Vreme« objavlja iz Caribroda daljši dopis svojega posebnega dopisnika o političnem položaju na Bolgarskem. Poročilo med drugim naglašuje:

Po informacijah Vašega sofijskega dopisnika je pričakovati na Bolgarskem zelo važne in usodopolne politične spremembe. Sedanja vlada g. Cankova je končno sprevidela, da je njen nadaljni obstanek v državni upravi absolutno nemogoč, to radi težke finančne krize in radi splošnega mednarodnega položaja Bolgarske, ki je na zunanjo zelo kompromitirana. Govore, da se kralj Boris z vsemi močmi trudi odstraniti sedanjo kronično krizo. Kralj Boris sam osebno proučava vse one pojave, radi katerih je zadnji čas Bolgarska na zunanjo mnogo trpela. Posvetoval se je z zadnji čas s politiki vseh strank, ki podpirajo sedanjo vlado. Kralj Boris je končno pozval ministrskega predsednika Cankova na daljše posvetovanje na dvor. Razgovor je bil zelo dolgotrajen in po informacijah, ki jih je dobil dopisnik »Vremena«, iz najboljega vira, je bil rezultat tega posvetovanja ta:

Ministrski predsednik g. Cankov je po daljšem obotavljanju priznal, da je sedanje stanje na Bolgarskem nevdržljivo. Izrazil je svojo pripravljenost, da se umakne, toda pod pogojem, da se mu z jamči njegovo življenje.

Po tej izjavi ministrskega predsednika Cankova je kralj Boris se isti dan pozval k sebi voditelja zemljoradniške stranke, bivšega ministra v Stambuljskega kabineta Marka Turlakova, da se izjavi o politični situaciji. Na tej avdienci so bili dalje prisotni: zemljoradnik in bivši minister Tomov, vodja širokih socialistov Krsto Porthov, vodja demokratov (legalna opozicija) Malinov in vodja radikalov Kosturkov. Zastopani so bili demokratje, radikalji, široki socialisti in preganjani zemljoradniki po najvplivnejših svojih voditeljih. Značilno je, da niso bili prisotni nobeni voditelji takozvanega »demokratskega zgovora«, ki tvori hrbenico sedanjemu režimu g. Cankova. Ta avdienca je bila zelo dolga. Končno je kralj Boris pozval voditelja zemljoradnikov Marka Turlakova, da naj sestavi novo vlado. Kralj Boris je tudi kratko preciziral pogoje za sestavo vlade. Kralj je zahteval med drugim:

1. nova vlada ima jamčiti za življenje članov sedanje vlade Cankova in tovarišev; 2. vsi dosedanj dogodki se imajo pozabiti in izročiti prošlosti. Nikakih represalij proti političnim nasprotnikom; 3. Nova vlada ima skrbeti za izboljšanje sedanjega položaja Bolgarske v finančnem in gospodarskem oziru. Vlada ne sme nadaljevati političnih preganjanih.

Vodja zemljoradnikov Turlakov ni sprejel mandata, marveč je kralju Borisu izjavil, da njegove pogoje predloži narodu v odobrenje, ker je ves bolgarski narod samo za homogeno, samostojno in neodvisno zemljoradniško državno upravo. V kratkem času kralja obvesti o rezultatih referenduma, ki ga namerava odrediti. Ko prejme ta rezultat, more nadaljevati razgovore s kraljem, za sedaj pa ni v njegovih rokah v tem oziru kaj pozitivnega ukreniti.

Nevarnost rudarske stavke začasno odstranjena

Skrajna napetost med rudarji in industrijo. — Posredovanje vlade.

— London, 31. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Baldwin je podrobno pojasnil zastopnikom rudarske zveze stališče vlade v rudarskem medzmen sporu ter obenem podal informativno poročilo, kako namerava vlada podpreti ona premogovna industrijska podjetja, ki delajo z izgubo oziroma kako namerava vlada organizirati izvoz angleškega premoga. Tajnik Rudarske zveze Cook je izjavil: Poročilo ministrskega predsednika smatramo za vojno napoved! Kongres strokovnih organizacij v Lon-

donu je danes objavil resolucijo o pozivu vsem organizacijam delavcev, ki so pri delu oziroma transportu in razdelitvi premoga udeleženi, da v slučaju rudarske stavke odklonijo vsak transport premoga. Čeprav vlada med rudarji in podjetniki skrajna napetost, je opaziti, da so lastniki rudnikov začeli popuščati.

— London, 31. julija. (Uradno) Lastniki rudnikov so na podlagi večerajnjega posredovalnega predloga ministrskega predsednika Baldwin umaknili odpoved dose-

danje mezdne pogodbe za dobo 14 dni, da se v tem času izvrše potrebna posvetovanja o uporabi začasne finančne podpore od strani vlade.

PAŠIČ OKREVAL

— Beograd, 1. avgusta. (Izv.) Po poročilih, ki jih je dobila vlada, se je stanje ministrskega predsednika Pašiča tako »bolj« šalo, da je pričakovati, da v najkrajšem času popolnoma okreva.

VAŽNE SPREMEMBE V FRANOSKI DIPLOMACIJI

Pariz, 31. julija. a. »Soire« poroča, da se maršal Lyautey, ki se je pred kratkim vrnil v Francijo, za dalj časa ustavi v Vichyju, ker je precej nevarno obolel. V zvezi s tem se govori o različnih spremembah na višjih poveljniških in poslaniških mestih. Bivši minister za kolonije Albert Sarraut bo najbrže zapustil mesto francoskega zastopnika v Angori, da pride na mesto maršala Lyauteyja kot guverner v Maroku. V tem slučaju bo predsednik zborniške komisije za zmanje zadeve Franklin-Bouillon sprejel mesto poslanika v Angori, dočim bo senator Berenger sprejel predsedništvo francoske delegacije v Washingtonu, ki bo vodila pogajanja o francoskih dolgovih v Ameriki.

PROTIKOMUNISTIČNA AKCIJA V FRANCIJI

Pariz, 31. julija. s. Preiskovalni sodnik je zasljal komunističnega poslanca Marcela Cachina v navzočnosti odvjetnika in komunističnega poslanca Berthona. Cachin je izjavil, da prevzame kot član odbora proti vojni v Maroku popolno odgovornost za objavo listin v listu »Humanite«. Preiskovalni sodnik je dvignil proti Cachinu obtožbo radi podžiganja vojaštva k nepokorščini. Kakor poroča Journal, je preiskovalni sodnik odkril izredno važen material, na podlagi katerih so bili razni komunistični voditelji obtoženi kaznivih dejanj.

Pariz, 31. julija. s. Sodišče v Lyonu je obsojilo večeraj dva komunistična radi podžiganja vojaških oseb k nepokorščini na tri oz. dva meseca zapora.

PODRAŽENJE KRUHA V ITALIJI

— Rim, 31. julija. Užitenjska komisija je v svoji današnji seji sklenila, da se poviša cena kruha od 2.40 lire na 2.70 in te stene od 3.25 na 3.60 lire za kilo. Tudi v Genovi se je izvršilo tako povisjanje. Izgovarjajo se s carinami in davščinami na žito. Obeta se dobra letina, napovedujejo se obzirne odredbe, med tem pa raste cena kruha, kar prebivalstvo silno razburja.

AVIJAČNA NESREČA V PRAGI

— Praga, 1. avgusta. (Izv.) Danes jutraj je na letališču pri Gbelu v bližini Prage strmoglavil z višine 200 m vojaški avion. Vnel se je benzin in avion je popolnoma zgorel. Avijatik štabni kapetan in nadporočnik pilot sta zgorela.

VOJNA NAPOVED SLOVAKA HLINKE ČEŠKOSLOVAŠKI REPUBLIKI

— Praga, 1. avgusta. (Izv.) Voditelj avtonomistične slovaške ljudske stranke Hlinka je izjavil z ozirom na prihodnje volitve: Slovaška ljudska stranka nastopi pri prihodnjih volitvah z volilnim gestom: Avtonomija Slovaške! Proti Češkoslovaški republik! Proti prezidentu Masaryku! — Slovaki zahtevajo izpolnitev pogodbe, sklenjene v Pittsburghu in ki jamči Slovaški avtonomijo Ameriški Slovaki bodo za slučaj, da se ne prizna avtonomija Slovakov, zahtevali povrnitev čehom med vojno dano pomočilo. Če češkoslovaška ne plača tega slovaškega posojila, bodo ameriški Slovaki prezidenta Masaryka in zunanjega ministra dr. Beneša tožili na plačilo.

RAZSTAVA ŽITA V RIMU

— Rim, 31. julija. Večeraj je bila otvorjena druga razstava žita iz rimske pokrajine. Otvoritvi so prisostvovali zastopniki vseh oblasti in poljedelskih krogov.

ODSTOP JAPONSKE VLADE

— London, 31. julija. (Izv.) Japonska vlada je odstopila. Predsednik Cato motivira svoj odstop s tem, da kralj ni upošteval njegove zahteve glede demisijske treh ministrstev.

DEMONSTRACIJE PROTI ŽIDOM

— Dunaj, 31. julija. — Večeraj so bile tu velike demonstracije proti Židom, katere so organizirali nacionalni socialisti, ki protestirajo proti temu, da je sklican židovski kongres na Dunaj. Židje so bili napadeni s palicami in mnogo je ranjenih. Arestiranih je 30 napadalcev.

MEIN KAVA

mešanice za poznavalce

109 L

NOV VELEIZDAJNIŠKI PROCES V NEMČIJI

Berlin, 31. julija. Z. Državno pravnišstvo v Hannoveru je obtožilo veleizdajce glavnega tajnika nemške pacifistične organizacije Gerharta Segerja v Berlinu. Obtoženec je imel namreč spomladani na javnem zborovanju nemških pacifistov govor, v katerem se je skliceval na znano poročilo angleškega generala Morgana. Seger je tudi ostro kritiziral politiko zmanjega ministra glede vstopa Nemčije v Zvezo narodov.

NEVIHTA NA TIROLSKEM

Rim, 31. julija. k. Nad Tridentom in okolico se je večeraj popoldne zila velika nevihta s točo. Razbila je mnogo šip in poškovala mnogo streh. Škoda še ni ugotovljena. Ceni se, da sta tudi dve tretjini žetov uničeni. Nevihta se je razvlekla po Val Sugani. Tudi iz Mantove poročajo o silnih nevihtih.

SPREMEMBE V ITALJANSKI VLADI

Rim, 31. julija. s. Državni podtajnik za trgovino in industrijo poslanec Larussa je odstopil. Na njegovo mesto ne bo imenovan nihče, ker bo to državno podtajništvo odpravljeno. V ministrstvu narodnega gospodarstva ostaneta še dve državni podtajništvi, in sicer bo Beglion fungiral za podljudstvo in trgovino, tržaški poslanec Rinaldi pa za javna dela in industrijo.

STAVKA BANČNIH URADNIKOV V FRANCIJI

— Pariz, 1. avgusta. (Izv.) Stavka bančnih uradnikov napreduje in ima sedaj velikanski obseg. V samem Parizu znaša število stavkajočih bančnih uradnikov 10 tisoč.

KOMUNISTIČNA AGITACIJA V PRIMORJU ZA IZSELJEVANJE V RUSIJO

Rim, 31. julija. a. Z ozirom na vesti, da odide več italijanskih podanikov iz Julijske Krajine v Rusijo, kjer bodo baje dobili večja zemljišča za obdelovanje brezplačno na razpolago, se zagotavlja, da oblastem o kakem izseljevanju ni nič znanega in da do sedaj niso izdala nikakih takih dovoljenj. Resnica pa je, da je državno pravdnštvo v Gorici uvedlo kazensko postopanje proti komunističnemu poslancu Srebrničju iz Solikana in še nekaterim drugim iz Trnovca nad Gorico, ker so vabili prebivalstvo, naj se seli v Rusijo.

VOJNA V MAROKU

Fez, 31. julija. s. Kabili so davi zavzeli francosko stražarnico v El-Eisha. Pred zavzetjem se je vršila bitka z ročnimi granatami, Francozi so pred odstopom raztrgali stražarnico. Računajo s tem, da je prišel del francoske posadke v ujetništvo.

Pariz, 31. julija. s. Maršal Petain je opok dne prispeil v Marseille. Zastopnikom časopisa je odrekel izjave. Maršal se vrne jutri v Pariz.

ANGLEŠKI FAŠISTI

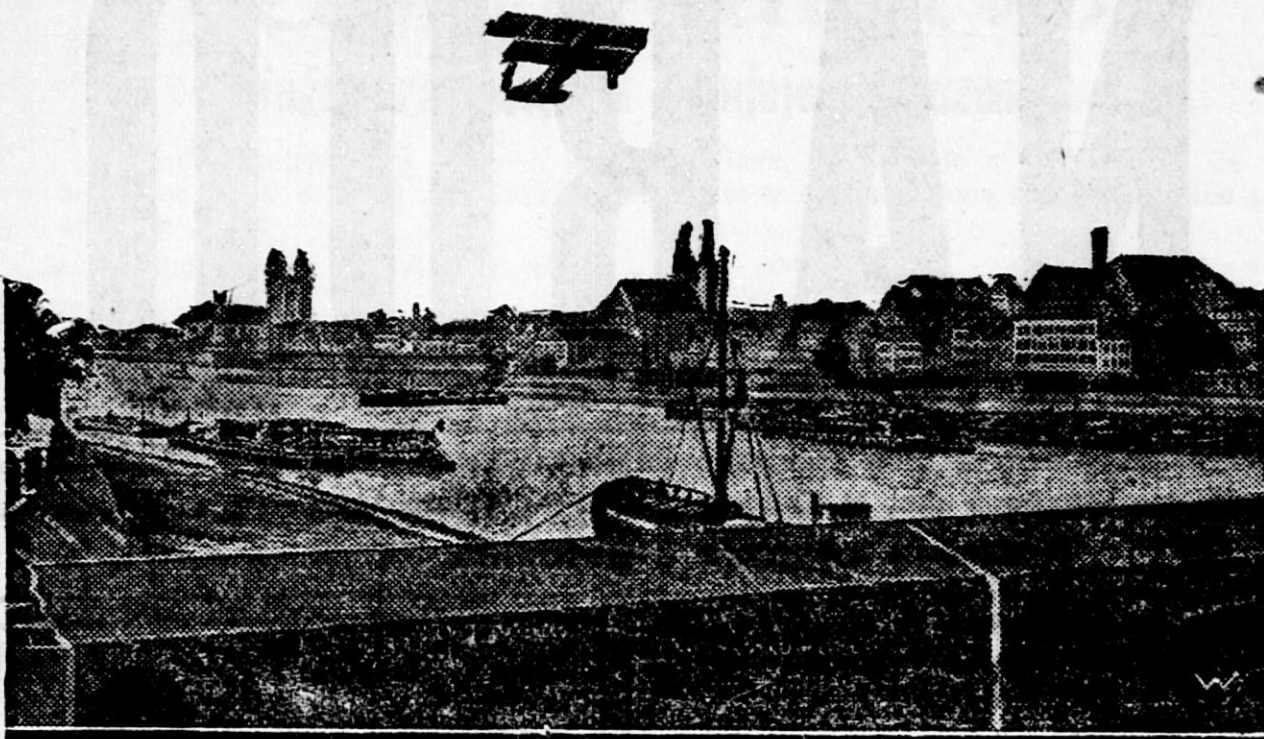
London, 31. julija. s. Sinoči je prišlo v Hydeparku zopet do spopoda med angleškimi fašisti in neko skupino ljudi, med katerimi so bili tudi komunisti. Pozneje se je zbralo 600 do 700 oseb, ki so hotelo demonstrirati pred glavnim stanom fašistov, toda policija jih je razgnala.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curia, 10.77, Pariz 2.63, Praga 164.25, Milan 2.03, London 2.69, Newyork 55.40, Dunaj 0.0787.

INOZEMSKE BORZE

— Curia, 31. julija. Predborza: Beograd 9.36—9.32, Pariz 24.40, London 25.01, Milan 13.90, Berlin 1.226, Newyork 515.126, Praga 15.23, Dunaj 0.00725.
— Trst, 31. julija. Predborza: Beograd 49.40—49.60, Pariz 129—129.50, London 132.50—132.75, Newyork 27.25—27.32, Praga 80.50—81, Curia 528—532

POLET NEMŠKEGA AEROPLANA iz Elbstadta v Magdeburgu.

Triumf novega diktatorja

Borba za mesto naslednika Ljenuina, ki se je več let vodila v vrstah ruske komunistične stranke, se lahko smatra, da je zaključena. Kot zmagovalca je izšel iz te večletne, težke borbe Georg Staljin. Sedaj je definitivno triumfirал nad tremi svojimi protivniki, nad Trockim, Kamenjevom in Zinovjevom. Moskovski boljševiki so na ta način dobili novega šefa železne roke, ki čvrsto dikтира Rusijo. Mesto očeta komunizma, položaj vsega boljševičnega diktatorja Rusije je torej zavzel Georg Staljin, ki pa se skrbno varuje, da se pokaže v pravi luči. Staljinu je treba priznati mojstrsko umetnost, s katero je znal nastopati v notranjih sporih komunistične stranke, da je izšel iz boja za Ljenuinovo nasledništvo kot zmagovalca.

Od vseh nasprotnikov mu je bil najnevarnejši Trocki. V celih boljševičkih strankah ni bilo človeka, ki bi se bil upal nastopiti odkrito in javno proti Trockemu. Da premaga Trockega, se je Staljin združil s Kamenjevom in Zinovjevom. Skupnim naporom te trojice je uspelo, da so strmo glavi vodjo rdeče armade in da so ga osvojili pri »stari gardi« boljševičke revolucije, to je pri starih in vplivnih agitatorjih komunistične stranke. Ko je zrušil Staljin Trockega, mu je bilo lahko premagati ostala dva člana triumvirata.

Niti Kamenjev, niti Zinovjev se ni hotel uprati Staljinu. Prvi je mož neodločenega značaja, ki vedno okleva, kadar gre za usodne stvari, tako da je sam Ljenuin enkrat izjavil, da manjka Kamenjevu hrabrost. Kar se tiče Zinovjeva, gubi z vsakim

dnevom na svoji popularnosti, odkar živi sila razkošno in ker tudi njegova prošlost ni čista. To dvoje mu ga je vseh komunističnih krogih zelo zamerjalo. Razen tega so vodilni krogi ruskega boljševizma nezadovoljni z njegovim vodstvom komunistične internacionale. Pravijo, da je nesposoben in da ne izbira pravih sodelavcev.

V vsakem slučaju je gotovo, da igra danes Kamenjev vlogo tretjega reda in da blesti tudi Zinovjeva zvezda od dne do dne. Njih pristaši se čedalje bolj oklepajo Staljina. Po porazu, ki ga je zadal Trockemu, je začel premagane voditelja zopet čestiti in dvigati. In sicer proti svojim bivšim zaveznikom, proti Kamenjevu in Zinovjevu. Staljinova osebna zasluga je, da se je Trocki vrnil s Kavkaza. Staljin mu je preiskrbel novo mesto in on je odredil, da se bivšega Ljenuinovega pomočnika ne sme več napadati, niti v stranki, niti v časopisu. Proti svojem boljševemu prepričanju govori tudi Trocki, da je pristaš Staljina.

Položaj novega diktatorja se učvrščuje z vsakim dnem. Ves svet ga v Rusiji proglasa za edino pravega naslednika in pravega Ljenuinovega učenca. Najdejo se tudi taki, ki trdijo, da je Staljin nadkrilil svojega učitelja samega Ljenuina v blistosti duha in v vernosti do komunistične revolucije. Ni dvoma, da doživi Staljin to jesen na kongresu boljševičke stranke vrhunec osebnega triumfa. S tem triumfom se vsekakor konča notranja borba v boljševički stranki, ki se je dve leti bila za Ljenuinovo nasledstvo.

Politične vesti

— Proti priključitvi Avstrije Nemčiji. Nekaj Oskar Schmitz je ravnokar izdal knjigo »Der oesterreichische Mensch«. Schmitz odločno nastopa proti agitaciji za združitve Avstrije z Nemčijo ter navaja za to razne moralne, intelektualne argumente. Avtor pravi, da Avstrija danes pomeni nekaj v kulturnem pogledu, a z Nemčijo spojena bi bila blede provincija brez elana, samo vejica prusovane Nemčije. Avstrijsko civilizacijo smatra Schmitz za superiorno napram nemški. Dunaj je na meji slovanske, germanske in latinske rase, zato mora vršiti posebno funkcijo. Ne sme se dopustiti, da bi izgubil Dunaj na korist Berlinu in Monakovu svojo originalno fiziognomijo, kar bi se zgodilo, ako bi se Avstrija priključila Nemčiji. Avtor svetuje Avstriji, naj se približa Mali antanti ter jo pridobi za to, da se osnuje federativna država, v kateri bi Avstrija igrala veliko vlogo. Jasno je torej, da je Schmitz prikrit pangermanski agitator.

— Predlog za izpremembo skupščinskega poslovnika. Skupina poslancev vladne večine je izdelala in stavila Narodni skupščini predlog o izpremembi skupščinskega poslovnika. Predlog se glasi: Predlagamo, da se člen 110. poslovnika Narodne skupščine izpopolni nastopno: Vsak poslanec je dolžan, sodelovati v Narodni skupščini. O poslancu, o katerem se s pozivom ugotovi, da ne vrši svoje dolžnosti in da je neupravičeno po tem členu odsoten, se smatra, da je njegovo mesto izpraznjeno. Ako bi se lista dotičnega poslance izbrala, se razpiše nove volitve za njegovo mesto. S tem predlogom se hoče prisiliti poslance, da prisostvujejo sejam Narodne skupščine. Poslancem, ki ne bi vršili svoje dolžnosti, pa bi se odvzeli mandati. — Ali pa ne tiči za tem grmom zajec: da se omogoči Radiču dostop v Narodno skupščino?

— Monarhistična zarota v Carigradu. Policija je odkrila veliko monarhistično zaroto v Carigradu. Na čelu zarote je stal Čekoz Edhem. Policija je večino zarotnikov prijel.

— Pavle Radič o federaciji z Bolgarsko. Dobro informirana sofijska »Zora« prinaša razgovor z ministrom socialne reforme Pavle Radičem, ki je glede federacije z Bolgarsko izjavil: Jugoslovanska zunanja politika mora pripraviti zvezo in omogočiti močno balkansko silo, ki bo mogla na Balkanu vršiti kulturno misijo. Federacija z Bolgarsko ne sme biti nasilna. Najprej se moramo porazgovoriti s Sofijo na temelju zdrave politike. Potem bo mogoča federacija z Bolgarsko, pozneje pa tudi s celotno balkansko zvezo.

— Splitska slava in abstinenca splitskih Hrvatov. Slavja, s katerim se je otvorila liška železnica, otvorila Jadransko razstavo v Splitu in odkril spomenik splitskemu pesniku Maruliću, so imela povsem jugoslovansko obletje. Proti temu obletju so vstali splitski samohrvati ter bojkotirali slavja. S tem seve ta slavja niso izgubila na veljavi in na doseženem bleku. V ospredju so pač ostali nacionalisti, katerim so se pridružili tisoči dalmatinskih, poštenih seljakov. Proti abstenenci piše sedaj post festum v »Obzoru« Hrvat iz Splita med drugim: »Po nasvetu iz Splita so zastopniki mesta Zagreba, belega Zagreba odstopili od tega, da položijo srebrni venec na Maruličev spomenik, na spomenik očeta hrvatske knjižice! Rekli so nam, da store to Hrvati pri drugi priliki, da bomo po praznovanju tisočletnice hrvatskega kraljevstva slavili to slavje še enkrat in odkrili še enkrat že odkriti Maruličev spomenik. Pri drugi priliki bomo pripeljali iz Zagreba prvi voz in v njem otvorili Jadransko razstavo (v prvem so se namreč vozili gostje in ministri iz Beograda). Mi bomo post festum praznovali... Ti Hrvati so res od zlomka!

Stavbna in javna dela v Ljubljani

Poglejmo malo okoli po mestu in šteje: Tam ob Tržaški cesti grad stavbna zadruga »Stan in dom« 2 stanovanjskih hiš, enonadstropni seveda, potem slede druge. Ostale tri zadruge prično baje tudi še letos z zgradbami malih stanovanjskih hiš: ob Dunajski cesti, na Kje. Ljubljanskem polju, na Kodeljovem in še kje. To bodo dvostanovanjske hiše z vrtovi. V mestu in predmestju je zaprosilo za stavbno dovoljenje od sedaj šest strank, za adaptacijo podstrešnih prostorov v stanovanja pet hišnih gospodarjev. Zadnje dni pa so vložili prošnje še: Babšek Cecilija za zgradbo stanovanjske hišice, Cerne Fran Černe v Klečevni ulici za adaptacijo v hiši; Hucl Vaclav na Poljanški cesti 6 za renoviranje fasade; Krulc P. v Rebrli št. 15 za adaptacijo dela v podstrešju za stanovanja; Koman Lovro na Opekarski cesti št. 12 za prenovitev fasade.

Kakor se vidi, se je porodil zadnji čas čisto nov pojav: adaptacija podstrešij v stanovanja, to so — praktični gospodarji, prostor se izrabljajo, ljudje pridejo po stanovanja in to je glavno! Če bo novi stanovanjski zakon še dolgo v veljavi, se bodo ljudje za »podstrešna« stanovanja še tepli! Tistih 5—600 ljudi, ki stanujejo po vagonih in barakah, pa ne boste spravili izlepa iz njih, ker bi jih najemščina v starih hišah pa v novi valuti slekla do kože, kakor slači že tudi nekatere »bolje situirane!... Stavbne in socialne mizerije v Ljubljani še ne bo konec, stanovanjske pa še manj, za te skrbi že država. ki v Ljubljani

nič ne zida, pač pa kupuje za orožnike privatne hiše, za svoje urade pa jemlje privatne hiše v najem!

Ker se nič prida ne zida, je polno zidarjev in težakov brez dela, ki bi pa radi tudi po »vznajanih tarif« delali! Ko bodo začele padati na ljubljanskem polju letošnje jesen stare stenčaste smodnišnice, bodo začele tudi zadruge s svojim kapitalom in drugi praktični ljudje na severovzhodu, tam po Ljubljanskem polju, kjer je kvadraten meter po ceni, suh svet, zdrav zrak in od vseh strani svetloba, zidati! In danes ali jutri bo stekel proti Ježici tudi tramvaj, ki bo oživel promet med mestom in periferijo. Tako bo nastala tam v dveh, treh letih nova kolonija...

Javna dela: V mestu se izvršujejo ta čas: na Sv. Petra cesti (polaganje novih kamenitih plošč po desnem hodniku), Pred škofijo in na Vodnikovem trgu polaganje asfaltnega tlaka, na Miklošičevi cesti polaganje električnega kabla in vodovodnih cevi, zato sta ta in Dalmatinova cesta ter Sodna ulica za vozni promet zaprte: v Knafljevi ulici je asfaltni tlak po obeh hodnikih napravljen, tačas se utrjuje še na novo posuta cesta; v Florijanski ulici so hodniki asfaltirani. Z zgradbo palače »Poštne hranilnice« se niso pričeli, ker se preneajo (1) načrti. Pri sokolskem domu na Taboru se zidarska dela v notranjih prostorih še sedaj niso pričela, dasi smo že pred avgustom. V Škofji ulici št. 9. namerava zgraditi mesar Zajc na svojem dvorišču in dokupljenem svetu hlev in sušilnico; zgradba cerkve v Sp. Šiški je dokrajena v višini 8 m na temeljnih zidovih. Ob Zrinjskega cesti je poslopje »Dom duhovnih vaj« dograjeno in uporabno.

Sokol

Sokolska straža ob našem morju

ENGELBERT GANGL, starosta Jugoslovanskega Sokolskega Saveza

1. Sokoli smo organizacija strogo nacionalnih ljudi, ki nam je blaginja, moč in slava domovine najvišja zapoved. Sokolu je sveto, kar je sveto narodu; Sokolu je sovražno, kar je sovražno narodu. Sokoli smo služabniki svoje zemlje v zmislu popolnega in absolutnega žrtvovanja vseh svojih moralnih in fizičnih sil v blagor ujedinenega naroda in skupne, nedeljive in nedeljene domovine. V Sokolu ni drugega hrepenenja razen želje do podviga vseh naših navedenih in materialnih kapitalov do blekta in višine, ki naj sije v kroni naša kraljevina in v znaša njeno visoko ceno. Najdragocenejši dragulj vseh vekov in vseh svetov nima takega bleka in take cene. V tem dragulju so zlate naše duše, ta dragulj je prozračen z ognjem naše srčne krvi!

2. Vsak naš brat in vsaka naša sestra je trdnjava zase. Temelj — sokolska načela bratstva, enakosti in svobode; okoli in zid — sokolske kreposti in vrline; orožje — borbenost, moč, značaj in volja. Tako trdnjavo more zrušiti samo fizična smrt. Dokler je naša sokolska rdeča košula v naši zemlji, toliko časa ne bo izčrpan vrelc nesebične, resnične za vsako žrtev vedno pripravljene domovinske ljubezni. »In kamor stopiš — stoji, četudi sam!« Ta ukaz popolnega izživljanja vsakega od nas za srečo in svobodo bratov in sester zida naše trdnjave in jih razpostavlja širom domovine, Pest do pesti, duša do duše — to je neprekinjena veriga sokolske straže...

3. Sokoli nismo prijatelji besed, hrupa in vika. Naš poziv je delo, naše sredstvo je vzgoja, naš smoter je svoboda! Naši bratje, naša delavnica, predniki in prosvetniki — enako naše sestre istih delavnih kategorij — segajo s svojo tvornostjo v korenine življenja in udarjajo vsaki individualnosti žig novega tipa našega človeka — jugoslovanskega človeka: ena duša, v tisočih, v tej eni duši ena misel — domovina! To je stara sokolska zapoved še iz časov Tyrševih časov, ki danes odmeva po vsem slovanskem svetu, kadar rečejo daljine prostorov in časov smeja sokolska krila, da pod njimi zamirajo senice smrti v valovih svežega, burnega, viharnega življenja, ki pozna le en cilj in konec — zmago!

4. Ustvarjeni za življenje, hočemo Sokoli, da budi življenje vsakega naših bratov in vsake naših sester vredno življenja. Naša pot drži iz rodnege sela, iz rodnege mesta, iz rodnege tesnega kroga v široko, skoroda brezemno Slovanstvo, a od tod v človeško, da tamkaj kot kulturni ljudje preizkusimo svoje moči, kjerkoli in kadarkoli je treba meriti moč duha in telesa s komerkoli, ki nam stopi nas nasproti oko v oko! In zob za zob! Plahost je delež slabih, Sokol pozna le borbo! V Sokolu je mobilizirana dobrovoljna naša vojska, ki nevdržno koraka naprej, puščajoč za seboj vse, ki se je bedne svoje duševnosti in iz ogabne domisljivosti ne morejo in lenobo nečejo popeknati po poti truda in samozatajevanja k višinam svobode, samozaveznega, pomonnega zadrževanja! Državljan in Sokol — to je za vsakega od nas najvišja odlika!

5. Državljan in Sokol — tako znam, kaj sem, kdo sem in čemu sem! Moje bogastvo leži v meni, to je v pridobitvah, ki mi jih je dala trda in težka sokolska vzgoja: v moji fizični in v moji moralni kakovosti, ki je moja last, pridobljena s lastnimi napori, a ki je obenem last naroda, ker sem tudi jaz njegov del in član. In kar je narodovo, to je moje zato, da dvigam in pomnožim z dobrinami in vrednotami, ki jih zajemam iz svojega notranjega sveta; ki pa ni moje zato, da bi razmetal skupno svojino in okoriščal sebe na škodo drugih. In kar je naše, to naše ostane, čeprav brutalna sila in oslavljenost ne morejo in lenobo nečejo popeknati po poti truda in samozatajevanja k višinam svobode, samozaveznega, pomonnega zadrževanja! Državljan in Sokol — to je za vsakega od nas najvišja odlika!

je dočeta. Zate, domovina, živim, ker potrebujem mene in mojega dela; a zate tudi rad umrjem, če je treba smrti, da ti ostaneš! Taka je sokolska straža ob našem morju...

A kadar se vname blisk in vihar, vsak hoče ti biti veran stražar, ob naših grudi naj zlomi se črt, da z lastno krvjo podpišem dokaz, kako ti daruje vsakrati od nas življenje in smrti!

* To prelepo veroizpoved o našem morju, ki jo je napisal naš idealni sokolski starosta Engelbert Gangl, ponatiskujemo iz avgustove številke zagrebške revije »Bankarstvo«, ki je posvečena našemu Jadranu.

— Sokol I. Pozivam vse brate, kateri posodujajo slavoslovne kroje, da se obvezno udeležijo nedeljske župne pririditve v kroju. Zbirališče na Taboru do 10. dopoldne. Pričakuje vse brez izjeme! Načelnik.

Dopisi

— Z Iga. V petek 31. julija se je od nas poslovil naš prižubljani šolski vodja gosp. Robert Cigler. Svojo prvo službo je nastopil v St. Lampertu pri Liti. Rodom ljubljčanec se ni mogel privaditi teh krajev, di si so mu ostali v najlepšem spominu; njegova vesela narava je hrepelena po družbi, po krajih v bližini mesta. Z veseljem je nastopil novo službo v St. Jakobu ob Savi, kjer je ostal osem let. Dalje je še služboval v Retteh pri Škofji Loki, na Vrhniki, Višnji Gori, leta 1913. pa je nastopil službo na Igu. Lansko leto je obhajal svojo 60. letnico, letos pa 40. letnico mature. Že v jeseni je bil na lastno prošnjo upokojen, vendar je preteklo šolsko leto še počel, ker je manjkalo moči, ter tako dosegel lepo število let v svoji službi. Robert Cigler je bil zavedni sin slovenskega naroda, na katerega je bil lahko ponosen. Kot vdušen narodnjak, kot zaveden Jugosloven, zraven pa odlični kulturni delavec ni bil nikjer zadnji v naprednih vrstah, zlasti pa ne v žamskem okolišu, kjer si je stekel n-broj zaslug za izobrazbo med našim ljudstvom. Rok ni držal križem nikoli, življenje mu je bilo delaven dan, zato ga bomo občutno pogrešali, zlasti pa še sokolsko društvo, v katerem je delal z vso vneto in požrtvovalnostjo. Proti nasprotnikom ni gojil sovraštva, dasi so se ti enkrat spozabili ter delali blagumu možu krivico, no, pa jih je prav zlepa ukrotil. Sicer pa je bil vzvišen nad nizkote boje, njegova protitež je bila tiho delo. Tudi pri mladini je zafiral kati sovražstva, svoje nauke pa je podprl z lastnim vzgledom. Kot zasebnik je bil priazen napram vsakomur. V njegovi družbi ni manjkalo veselja, razpoložena nikoli. S svojo prijaznostjo si je naklonil srca vseh, zato smo ga ljubili vsi, ki smo poznali njegovo blago srce. Za vse dobroto, ki nam jih je izkazoval, mu bomo skušali povrniti s tem, da bomo vtelesili cilje, ki nam jih je on začrtal. Hvala mu! Ohranili ga bomo v najlepšem spominu! Zdravo!

Ženski svet

Beogradski feministke na razpotju

Jugoslovanski feminizem je razmeroma mlad. Pravzaprav ne moremo govoriti o jugoslovanskem feminizmu, nego samo o srbskem ali beogradskem feminizmu. V Sloveniji in v Hrvatskem poznamo sicer od davnega ženske delovanje in javni življenju, vendar je bilo to delovanje predvsem domačega značaja in večinoma nefeministične narave. Slovenska in hrvatska narodna dama je živela v navdušenju patriotizma in za nacionalne ideale in je videla v ogroženi domaji narodnosti rano, ki jo mora zaceliti tudi žena kot taka ob boku moža. Feminizem pa pomeni nekaj drugega, kakor domorodno delovanje in manjšinsko akcijo. Gre za splošno žensko pravo, za odpravo podrejenega značaja, ki ga moderna družba in sodoben človek vsiljuje ženi kot taki. Običajno mislimo, da treba ženo omejiti na domače ognjišče, da ji je treba zapreti javno življenje in delovanje ter zaslužek po javnih uradih. Časi pa se temeljito izpreminjajo. Starega patriarhalnega življenja in neverjetno enostranskega običaja ni več. Gospodarske razmere silijo sodobno ženo, da ob boku in z enako prostostjo kakor moški skrbi za svojo ekzistenco in se temu primerno tudi pripravi na življenje, računajoč na to, da bo delala in iz lastnega zaslužka živeča z možem v zakonu ali pa tudi brez zakona.

Gre torej za splošno ravnopravnost ženskega spola z moškimi. Najprvo v pridobitnem življenju. Ženi naj bo dostopna vsaka družba, ki je danes odprta možu. Koliko je še poklice, ki se smatrajo, da so za ženo neprimerni? Neprimernost pa je samo stari še nepremagani predsodek, ker budi žena v vsakem oziru ravnopravna z moškimi!

Ta splošna načela feminizma hočejo beogradski feministke uveljaviti tudi v naši državi. Najprvo streme za tem, da se vzpostavi popolna enakopravnost šolanja moške in ženske dece, moških in ženskih učencev in učenek in da se v pripravi na poklicno in pridobitno življenje predvsem od strani državnih učilišč ne dela nobena razlika ali pa zagrešijo zapostavljanja ženskega spola.

Naloga je vsekakor lepa in velika. Mi želimo, da propagirajo žene ta svoj feministični cilj z veliko vero in žilavo energijo, ker bo to dobro za naše celokupno žensstvo, za naš celokupni ženski pomlad in tudi za narod. V vse žele enakopravnost žene in moža! Za vse enaka močnost življenjske priprave in notranjega bogastva!

Beogradski feministke gredo še dalje. Osnovale so poseben odbor strokovnjakov, kojih namen je zasledovati zakonodavno delo naših vlad in narodnih skupščin ter pri vseh zakonskih načrtih paziti na to, ali se v teh zakonih ne najdejo členi, ki nasprotujejo osnovnim načelom sodobnega feminizma, to je načelom absolutne enakopravnosti v življenju in v javnosti žene in moža. Ta odbor pridno deluje. Žal, do danes še nismo slišali od Narodne skupščine, da izpremenjuje načrte občinskega zakona v tem smislu, da smejo sodelovati na občinski upravi naših mest in vasi tudi žene. Brez dvoma, da bi mogla jugoslovanska žena sodelovati pri občinski upravi! Drugo vprašanje pa je, kako naj se omogoči dostop in izvolitev v občinske odbore. Mnogo je socialnih nalog moderne občine, za katere je žena kakor ustanjena.

Poizkus beogradskih feministk v tem oziru doseči pri vlad in v Narodni skupščini od gg. narodnih poslancev koncesijo feminizmu v naši državi, je vsekakor zelo zanimiv. Radovodni smo, kako bodo nastopile v obrambo tega poizkusa in teh občinskih pravic in ali se jim poizkus posreči...

Čepprav se rožice cveto

France je že pozabil na svojo zakonsko srečo. Očarala ga je naša Dora in preselil se je enostavno k nji. Zapustil je svojo nekdanjo tako »drago mamo«. Z Doro delita že štiri leta žalost in veselje in zato ni čudno, če je včeraj Dora prepustila Francetu enkrat samo žalost in mu jo je hotela še temeljito zagreniti. Ona namreč ni skuhala večerje. Morda je imel France že nekaj časa sem gotove pomisleke napram Dori in je hotel zvečer ohladiti svojo vročo dušo v prijateljski družbi. Ko je potrkal doma na vrata, se je spomnila Dora samo veselja, ki ga je užival France ves ta čas v gostinji. Zato je zrasla in dejala popolnoma mirno, da bo šel France spat brez večerje. Francetu pa zadeva nikakor ni bila všeč, spomnil se je tudi marsičesa, zato je ostal tudi nekoliko miren, čeprav je pograbil Dorco za težko kito in jo naviljudneje opozoril na njeno dolžnost. Dorca pa ne bodi lena je dejala: »Raca na vodi! Ti boš mene?!« Zgrabila je par starih čevljev, ki jih ljubček ni hotel poslati k čevljarju in jih zavrhnila nad Francetovo glavo. Nastal je vik in krik, ki je privabil skupaj preje mirne in pokome sstanovalce in nekaj ljudstva pa še iz okolice. Ti ljudje so bili priča največjim ljubeznivostim. Posledica je bila, da je Francetu skoro ugasnila luč enega očesa, s katerim je včeraj iskal resnice v Dorčini duši, ki jo je pa našel šele nekoliko pozno in sicer samo z desnim očesom.

Druza posledica je bila pa ta, da je prišel mož postavke, ki je spravil bojeviti parček vsakega, da so se smeiali ljudje z ulice in da bo morda ljubezni konec, čeprav se rožice cveto...

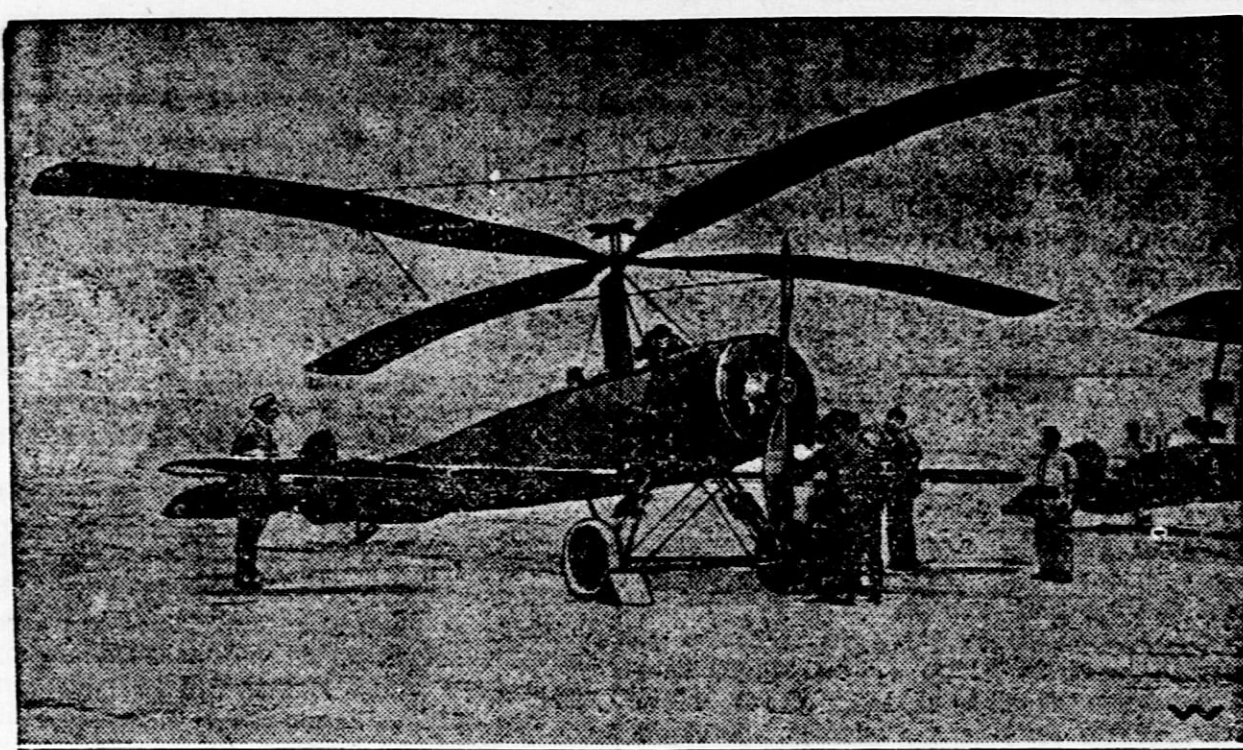
400.000 divjih konj v Ameriki pobitih

Ameriški mesti poročajo, da so v državi Montani severnih ameriških držav pobili okoli 400.000 divjih konj. Ti konji so divjali v prosti naravi okrog, pasli so se po poljih, včasih so uničili na daleč razsejane in farme in so celo domače konje zvalili, da so jim sledili v divjo svobodno naravo. Vel dosedanjih ukrepov, da se polje delci države Montane iznebe divjih konj, so ostali brez uspeha in končno so v dobri avtomobilski promet, ko konj postaja za promet nepotrebna stvar, segli po radikalnem sredstvu. Sklenili so, da obkolijo okoli 400.000 divjih konj in jih kratkomaše pobijejo.

Praktični Amerikanci so izračunali, da so ti konji letno požrl hrane za 2 milijona ovac odnosno za 800.000 glav goveje živine. Amerikancem je bila odlično velika izguba v praktičnem poljedelstvu, ker bi jim ovce veliko več donosale, kakor pa divji konji. Ti divji konji pa niso kakor skaze, marveč so potomci čistokrvnih arabcev, ki jih je španski raziskovalec Amerike Cortes pred 370 leti pripeljal iz Evrope v Mehiko. Te divje konje imenujajo ameriški poljedelci »cow-ponies«. Med njimi je dobili še vedno pravega čistokrvnega arabca, kar priča, kako je v tem plemenu močna kri prednikov. Ti divji konji se plode zelo hitro. Amerikanci so vse poskušali, da bi jih ukrotili. Toda zaman! Tudi lov nanje je zelo težak. Ti konji so globlji in urni kakor pri nas divje koze na planinah. Plezajo v gorah po skalovju, skačejo čez strmine in begrove, in v ravnini so v teku urni kakor antilope. Divji konji pa so farmarjem delali tudi mnogo preglavic, ker so se pri tepli k stajam domačih konj ter jih s svojo razmetanostjo izvajali v svobodo.

Ujeti divji konji se je sploh po pripo. vedovanju izkušnih konjerejcev obnašal v hlevu kakor divji bengalski tiger. Avto mobil pa je končno započel usodo teh divjih konj. Amerikanci so na avtomobilih prišli zasledovati in preganjati tolpe divjih konj ter jih neusmiljeno streljati. Računajo, da so jih dosegli pobili nad 400.000.

— Prepovedano je uvažati in širiti v naši državi učno knjigo Dr. Geisbert-Am Geisbert: Geographie für höhere Lehranstalten III. Teil, Verlag Oldenburg, ker so v njej netočni podatki.

NAPREDEK V ZRAKOPLOVSTVU. Najnovejši tip aeroplana, ki združuje v sebi več sistemov in vozi z veliko brzi.

Prosveta

Kakšen program želimo v bodočih dveh sezonah ljubljanske opere

Predvsem ne tak program, kakor smo ga morali prežvekovati prošli dve sezoni. To je program, s katerim so mogle nastopati razne zvezde, ki pa nikakor ni ustrezala umetniški tendenci ljubljanske opere, še manj pa okusu in željam ljubljanskega občinstva.

Naše občinstvo je sito starih italijanskih oper. Vsa čast Rigolettu, je nebeski in v sijajnih zasedbah bo vedno vžigal. Toda ponavljati tri, štiri sezone vedno isto opero in to ob vsaki priliki, ne gre! Je akustični zakon, ki pravi, da se občinstvo, pa tudi uho domišljivo-ekstremnega umetnika, nujno naveliča.

Nadalje ne želimo, da se Gorenjski slavček ponavlja ad infinitum. Je delce, dobro za razmere pred 20 leti in tudi iz pijetete ga bomo vpriporili v bodočih 20 letih, ko bomo rekapitulirali postojanje našega glasbenega napredka. Toda postavljati opero na aktualen program in celo tako opero razkazovati tujcem kot slovensko fenomenalno glasbeno dogodivščino, pomeni briti nožice iz javnosti in izpostavljati slovensko kulturo zasmehu... Enkrat je bilo treba, da se tudi to javno pove, ker drugače ne gre.

Želimo, in tu prihajamo k pozitivnim nasvetom, želimo, da čujemo reprezentativna dela iz ruske sodobne in polpretekletne glasbe. Ne maramo vsake ruske opere, ker vsaka ni reprezentativna. To je treba povedati glede Carskih nevest in sličnega dolgočasnja, s katerim je operna uprava zapravljala denar ter praznila operno hišo. Pač pa prava reprezentativna dela! Seve se takih dela ne dajo vpriporiti z današnjim orkestrom. Tu bo treba tudi temeljite remedure.

Nadalje si želimo Wagnerjeve opere. Tudi R. Straussova opera bi mogla najti pot v Ljubljano. Pa pri tem ni treba, prosimo, zamenjati Wagnerja z berčcem Klezom...

Puccinijeve opere, pa ne vedno Tosco, Bohemo in Butterfly, bi ustregle i umetnosti i blaginji, kar je tudi treba upoštevati. La fanciulla bi vsakekor spadala na program bodoče sezone.

Tudi moderni francoski komponisti lahko pridejo na vrsto. Vendar ne tisti stari. Moderno glasbo, najmodernejšo glasbo, pa staro učinkovito opero, to rabi ljubljanska opera.

Seve je treba s programom izpopolniti orkester in pevsko osebje. Brez tega ne bo jela. In če bomo imeli dober, velik, zadovoljiv orkester, pridobi tudi koncertno življenje, ki lani komaj da ni popolnoma zapadlo...

In na koncu še tale opazka. Kakor je odveč, da forsiramo italijanske opere, tako je tudi odveč, da a out prix vpriporjamo vsako še tako neuspelo Smetanovo opero. Zlasti smatramo v interesu njegove največje umetnine, njegove nebeske Prodane ne-

veste, da se ne vpriporja ad infinitum in s tem bagatelizira nesmrtna češka skladba...

Rusija na pariški razstavi

Sovjetska Rusija je bila pozvana na razstavo nekaj dni po priznanju njene vladavine in se je radevolje odzvala. Na razstavišču je bilo torej že vse pripravljeno in Rusi so se opravičili, da njihov paviljon ne bo tak, kakor bi sami želeli, ker imajo premalo časa, da bi se dobro pripravili. Komaj pa so začeli postavljati svoj oficijelni paviljon, so mimoidoči že vihali nosove. Nihče namreč ni vedel, kaj na pomeni ta čuden sistema vpičnih in vodoravnih tramov. Emigranti so pozneje celo pogruntali, da predstavlja sovjetski paviljon navaden ešafot in da se komunistična Rusija nesramno norčuje iz kapitalistične Evrope. Nekateri ruski emigrantski listi, kakor n. pr. beogradsko »Novoje Vremja«, so prinesli celo siko tega »ešafota« s potrebnim komentarjem. Parizani so takrat razumeli samo to, da postavlja Melnikov nekaj povsem drugega, nego so si izmislili arhitekti ostalih narodov. V nasprotju z bieskom in sijajem drugih paviljonov se je poznalo ruskemu nekaj zelo priproste, majone siromašnega, vendar pa nenavadnega. Danes se staro in mlado stria v tem, da je ruski paviljon, pred katerim se sicer niso zbirale ogromne množice zija, kakor na pr. pred izstičnim italijanskim paviljonom, najbolj zanimiv razstaveni objekt. Na paviljon je naručena zgradba na razstavi, kateri se pozna, da je zgrajena samo za kratko dobo, t. j. da je zelo provizoričen.

Tudi na esplanadi takoj poleg čekoslovaške restavracije, je posadil Menik v sistem kolib, kjer se prodajajo ruski domači izdelki. Te kolibe, postavljene v kraj, in poslikane v krasnem duhu, so zelo podobne pletenim kabnam v morskih kopališčih, ki jih lahko letovističari po celni prenašajo po obali. Vhod imajo od strani. V veliki palači imajo Rusi oddelek za umetniško industrijo, šolstvo in gledališče, v galeriji pa je klub kmetov in delavcev. Vse to napravi vtis nerazne improvizacije. Vidi se ogromna energija in veselje do dela, z druge strani pa veliko pomanjkanje sredstev, ki silijo to mlado energijo, da mora držati proti svoji volji roke navskriž. Ruskemu paviljonu in vsem razstavljenim predmetom se pozna tudi kaks v inteligentnih slojih, ki so nekoliko povzeli zapadno kulturo. Zdaj pa hočejo pokazati temu osvobojenemu zapadu, da ni kombinacija evropske konstruktivne maksime s svojo puntarsko, razuzadno frazijo. Navzlic vsemu prizadevanju ruskega ali bolje ruskega sovjetskega izobraženca, da se pripravi emancipira od zapadnega burzua, pa se pozna sovjetski dekorativni umetnik, da ni šla mimo metod zapadne civilizacije, ampak da si jih je dobro vzevala. Cim zapustimo arhitekturo in delovna se tisk, pridemo takoj do zelo skromnih in ponižnih tendenc. Od domače kmetijske umetnosti je moremo zahtevati, da se priloži v duhu revolucije kar čez noč. Sodeč po ruski akviziciji, je

tamošnja arhitektura večinoma dekorativna s posebnim oziranjem na gledališče. In čudno se zdi posebniku sovjetske razstave, ko vidi, da zavzema višja moskovska umetniška šola več prostora, nego keramika in druge umetniške obrti. Sicer pa to ni specifično ruski pojav. Čestita si lahko v tem pogledu tudi Českoslovaška.

— **Siegfried, Turandot in d'Annunzio na milanski Scali.** Dne 14. novembra se začne zimsko sezona na milanski Scali. — Umetniško vodstvo prevzame tudi letos sloviti italijanski dirigent Toscanini. Kot italijanski premijeri vpripori Richard Wagnerjeve Siegfrieda in Götterdämmerung. Sledi Webrov Carostelec. Clou ne bo vpriporitve nedokončane Puccinijeve opere Turandot. S posebnim sijajem vpripori Scali nato d'Annunziojevo dramo Sveti Sebastijan z Debussyjevo pantomimno glasbo. Inscenacija se bo naslanjala na pariško vpriporitev. V glavni vlogi nastopi slavna francoska igralka Ida Rubinstein. Avgusta Bebla, znamenitega voditelja socialističnega pokreta v Nemčiji pred vojno, vzporabi neka berlinska filmska družba za film

— **Češka filharmonija** otvori jesensko in zimsko sezono s 1. septembrom. Redni sezonski koncerti začno z 11. oktobrom. Te o dirigira Talich, medtem ko bodo dvakrat tedensko izredne koncerte dirigirali inozemski dirigenti.

— **Ročni zemljevid: Kamniške planine.** Gorenjska ravnina, Ljubljansko polje. V zalozbi društva Učiteljskega konviktiva v Ljubljani je izšel 1. ročni zemljevid Ljubljanskega okrožja. Kamniške planine, Gorenjska ravnina, Ljubljansko polje, risal Slavoj Dimnik, litografija in tisk Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru, merilo 1:150.000, izvršen v devetbarvnem tisku z barvnim leskovic, nižjih plasti vsakih 100 m, srednjih vsakih 200 m in v višinah nad 120 m vsakih 400 m s plastično svikasto osenjavno v severozapadni osvetljavi. Kakor relief so vidne posamezne gorske skupine, doline, kotline in prehodi. Zemljevid, ki obsega od ene strani od Polhovega gradca, Skofje Loke, Tržica in Borovlj proti vzhodu ozemlje do Prevalj, Vranskega in Save, na severu do Podjume na jugu od Ljubljanskega barija ima označena vsa mesta, trge, vasi, vse kolikaj važne kraje, gradove, industrijske naprave, cerkve, planinske kočice, razvaline, vse pošte, državne, okrajne ceste, razna kolovozna pota in najvažnejše planinske steze. Razvidne so vse šole, župnije, kakor tudi vse meje po najnovejši razpeltitvi. Pri izvrševanju tega zemljevida so avtorju pomagale razne osebe, zlasti učitelstvo in profesorji, ki poznajo teren in krajevne posebnosti v svojih okoljih, ter se je vneslo v ta zemljevid marsikaj, kar do sedaj še ni označeno v nobenem zemljevidu. Ta zemljevid bo zelo dobrodošel tako domačinu kakor tujcu, služil bo uradom, zlasti pa šolam kot nadzorno učilo pri domoznanskem pouku. Tehnično je ta zemljevid izvršen popolnoma v domačem podjetju in kaže lep napredek naše litografske industrije. Dobil ga je v vseh knjigarnah in stane v podrobni prodaji komad 10 Din.

Julijska krajina

— **J. G. da je pregejal kmet Ivan Kovarčič** iz Slavine na svojem polju. Pri tem pa je v naglici stopil na koso in se nevarno ranil na nogi. Prenesli so ga postojnsko bolnico.

— **J. V. Puš** se otvori mala tvornica za cement. Velika je brezposelnost v pulskem mestu, prebivalstvo trpi lakoto in ne ve, kako si pomagati. Poklicani čimtelji prosijo Rim za pomoč, toda dobivajo navadno le prazne obljube. Sedaj pa je sporočil sam Mussolini istrskemu prefektu, da je dovoljena otvoritev tovarne cimenta, v kateri bo zaposlenih najmanj 500 delavcev. Fašistiške organizacije proslavljajo to naznanilo kot dogodek ogromnega pomena, dasi je v resnici le malenkostna podpora v grozni bedi, ki uničuje Pulo.

— **J. V. Prvaci** bo v nedeljo koncert učiteljskega zbora. Program je zanimiv in pokaže tri mojstre naše zborove pesmi: Adamčiča, Lajovica in Mokranjca. Vodstvo zbora je v rokah g. Grečko Kumerja.

— **J. Novo izobraževalno društvo** se je ustanovilo v Gabrovcu pri Proseku in si je nadelo ime »Venček«.

— **J. Gad** je pilil 10letnega Ivana Serga blizu Pazina, ko se je deček s tovariši igral na polju. Dana mu je bila sicer hitra pomoč, toda deček je zastrupljenju podlegel.

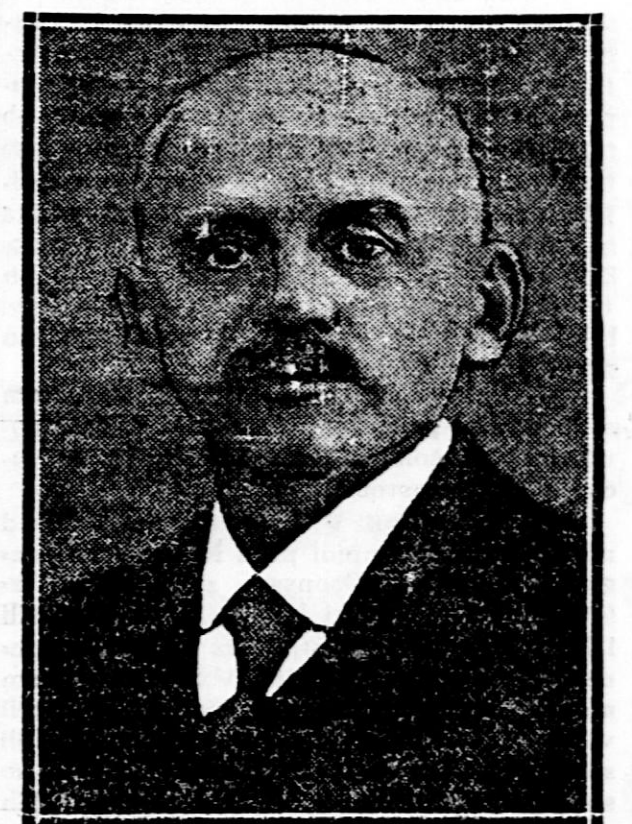
— **J. Razkropljeni po vsem svetu.** Sedaj se oglašajo goriski slovenski zidarji iz dalje nega Luksenburga, pošiljajoč pozdrave svojim rojakom in naznanjajoč, da se jim godi še precej dobro. Vtisih so imeli goriski zidarji dosti dela mnogo bližje svoji ožji domovini.

— **J. V. Postojni** je razpisano mesto občinskega tajnika. Nihče ne ve, kdaj bo to važno mesto končno zasedeno. To službo mora dobiti sposoben in slovenskega jezika popolnoma vešč človek. Začasni občinski tajnik g. Lovretič je odšel na dopust, oziroma je izstopil iz občinske službe.

— **J. K. izseljevanje v Rusijo.** Oficijozna »Agencija Italiana« javlja, da se vest glede izseljevanja nekaterih skupin kmetovalcev iz Julijske Benecije, katerim bi bile prepriščene večje cone zemeljske v Rusiji, ne potrjuje. Nič ni znanega o ponudbah in pogojih glede kmetovanja in tudi ne, da bi bile kompetentne oblasti privolile to izseljevanje. Res je le, da je državno pravdnštvo v Gorici pričelo kazensko postopanje proti komunističnim poslancem in proti nekaterim osebam iz Trnovca, ker so organizirali izseljevanje brez potrebne avtorizacije.

— **J. Gorica ima zopet komisarja.** Stari Giorgio Bombig, podestà in sindaco v Gorici, je sedaj zopet enkrat komisar. Mestni svet so tvorili gospodje, ki se niso mogli sporazumeti med seboj. Tako je mesto sedaj brez svojega zastopa v občinski hiši in Giorgio Bombig, ki sedi na županskem sedežu že dolgo vrsto let, ker so se že pred vojno goriski Italijani izogibali županske časti in je dr. Marani komaj čakal, da je zvalil župansko breme na Bombiga. Senator Bombig je potrpežljiv in ostaja na svojem mestu. Meščanstvo zeli volitve in rešila v občini. Volitev pa najbrže ne bo tako kmalu. Razmere so zapletene in politični ter osebni boji pa razne spletke so v Gorici v polnem razvoju. Ti goriski Italijani so zelo močni v prekananju, za pravo dobro delo pa niso sposobni. In ti ljudje naj bi imeli nalogo, gospodovati nad goriskimi Slovenci! Vmarsiški mali slovenski vasi je več smisla za dobro občinsko gospodarstvo kakor pa v »sveti« italijanski Gorici!

Ob 40 letnici tvrdke Chrobath v Kranju

V Kranju, prestolici naše divne Gorenjske, je več starih trgovskih tvrdk, ki jih ni nikoli ne vojni in tudi ne povolni vihar, ki je zrušil marsikatero starega trgovca in nebroj mlajših še neizkušanih tovaršev. Med najstarejše spada tudi tvrdka Chrobath, ki proslavlja te dni svojo 40-letnico.

Dolga je ta doba in težko je bilo delo v njej, posebno ako se še pomisli, da je bilo vodstvo tvrdke, ki je zaslovela po svoji solidnosti ne samo po Gorenjskem, marveč daleč naokoli, vedno v rokah le ene in iste osebe, to je g. Frana Chrobata.

Rodil se je g. Fran Chrobath 1. 1858. v Stražišču pri Kranju in sicer, kakor največ naših najboljših mož v pripravi kmetički hiši. Sredstvo za šolanje ni bilo, v mlademu dečku pa je rasla volja po osamosvojitvi in pred očmi, se mu je porajala dobra trgovska bodočnost. Vstopil je v Kranju v Pečnikovo manufakturno trgovino, kjer se je izučil in ostal še nekaj časa tudi kot pomočnik. Odšel je v Maribor, potem pa je

prišel v edno največjih ljubljanskih tvrdk, k Souvanu. V Ljubljani je ostal do leta 1885. Nato se je vrnil v Kranj in pričel lastno trgovino v hiši, ki jo je kupil deloma iz svojih prihrankov, deloma s pomočjo sorodnikov. Le z veliko pridnostjo in vztrajno štedljivostjo je bilo mlademu trgovcu mogoče, da se je otresel dolgov in dvignil svoje podjetje. Oženil se je z Marijo Pollakovo iz ugledne kranjske trgovske rodbine. Zakon je bil srečen in blagoslovljen. Rodilo se mu je 11 otrok.

Vojna je pač marsikateremu prinesla grenkosti in bridkosti, tako tudi našemu jubilarju. Zgubil je v vojni najstarejša sina, ki sta si priborila le malo socialno stabilnosti. Prvi je padel Stanko kot letalski poročnik, malo pred koncem vojne je umrl prvorodenc Fran na posledicah v vojni dobljene bolezni. Osamelega očeta so morale pri trgovskih poslih podpirati hčerke in le tako je bilo mogoče obvarovati tvrdko pred škodo.

G. Chrobath pozna velik pomen in dalekosežnost trgovstva, ki potrebuje v današnjih časih široka znanja in velike spretnosti. Svojega sina Mirkja je bil poslal na visoko trgovsko šolo v Nemčijo, katero je absolviral lansko leto in je danes skrbnemu očetu desna roka pri vodstvu modernu urejene trgovine.

Ob svoji 40 letnici g. Chrobath lahko s ponosom gleda na svojo preteklost, polno skrbj in dela, kateremu pa ni izostal uspeh. Želimo mu še mnogo let, da bi sredi in zadovoljen živel v krogu svojih dragih in da bi od tega pričetu trgovsko podjetje krepko raslo in se razvijalo v čast našega slovenskega trgovstva.

Zobni atelje F. Ogriča v Novem mestu je zopet odprt! 2572

Zima 1926 bo izredno huda

Novo izjaidbe na polju meteoroloških napovedi.

Francoski abbe Gabriel je vposlal parizski akademiji znanosti veliko študijo o meteoroloških prerokovanjih. Francoskemu učenjaku je uspelo, da reši vprašanje na zadovoljiv način. Po mnenju tega učenjaka bo prihodnja zima leta 1926 posebno ostrá. Doslej so učenjaki poznali le enodnevna meteorološka prerokovanja. Prof. Gabrielu pa je uspela znanstvena izjaidba, ki bo omogočila meteorološka prerokovanja za več mesecev in celo za leta naprej. Meteorologi so doslej opirali vremenske napovedi na razne znake. Tako so menili, da so lumine izpremembe v odnosu za vremenski izpremembi. Te kombinacije so se izkazale za varljive in lažne. Prof. Gabriel je polizkusil z drugo metodo. Začel je študirati astronomične periodične pojave. Prof. Gabriel je ugotovil, da obstojajo periodični pojavi med soncem in luno in sicer pojavi, ki se vračajo vsakih 744 let. Čim je prof. Gabriel to ugotovil, je začel pregledovati zgodovino ter zabeleževati ostre zime, kakor jih imamo zapisane v zgodovinskih knjigah. Našel je, da je bila zima leta 1917 posebno ostrá. Tudi 1. 1544, 1359, 988 in 881 so nastopile zelo mrzle in ostre zime. Prof. Gabriel pravi, da se lahko periodično leto 344 deli na polovico, kar da 372 let, in to zopet na polovico, kar da 186 let. V razdajah teh treh obdobjih se približno ponavljajo zelo ostre zime. Tako zima je bila leta 1740. Če dodamo tej letnici 186 let, najdemo, da bo prihodnja zima leta 1926 zelo ostrá. Prof. Gabriel je ta svoja opazovanja napisal v dolgi razpravi in jih predložil francoski akademiji. Na vsak način morajo ta opazovanja precej tehtati, sicer bi jih francoska akademija na sprejela. Radovedni smo, ali se napoved glede prihodnje zime obistini. Sgurno je, da v prirodi vladajo gotove skrivnosti in da se tudi vremena ravna po gotovih periodičnih smernicah. Vprašanje je le, ali so te periodične smernice res našle v številkah, ki jih sporoča svetu prof. Gabriel. V vsakem slučaju pa je dobro in pametno, da se gospodje že sedaj založijo s premogom. Store dobro kupčijo, če se obistini ali pa ponesreči vremenska napoved prof. Gabriela.

Proti odedelelosti deluje s kolosalnim uspehom samo — **VILFANOV CAJ** kar priznavajo vsi strokovnjaki. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Proizvajal: Kem. pharm. laboratorij **Mr. D. VILFAN**, ZAGREB, ILICA 204.

V. M. Doroševič.

Na onem svetu

(Bakinska legenda).

Nekega večera so prišli Bakinci* v svoj društveni klub, da niso našli dveh stalnih igralcev preferansa.

Arutjuna ter Hačaturova in Zeinala šah-Kerbalajeva.

Vprašali so po telefonu.

Po telefonu so jim odgovorili:

— Danes zaklana.

In Bakinci so vzeli druga dva igralca preferansa.

Zeinal šah-Kerbalajev je najel za deset rubljev ambala Abdina. da je zaklal Arutjuna ter-Hačaturova.

Abdulin ga je zaklal.

Ko so Arutjun ter Hačaturovi sorodniki izvedeli za to, so poklicali kinto Karapeta:

— Ali si poštenjak?

— Sem.

— Evo ti vnaprej pet rubljev. Ali hočeš biti srečen?

* Baku je znano mesto na Kavkazu, kjer se veliki vrelci nafte. Prebivalstvo tega mesta in okolice je zelo vročerkavno. Umori zaradi malenkostnih preprirov ali pa iz maščevanja so na dnevnem redu. Doroševičeva satira je zelo posrečena karakteristika tamošnjih razmer in ljudi.

— Hočem.

— Zakolji Zeinala šah-Kerbalajeva. Dobiš še deset rubljev.

Karapet se je zahvalil, rekoč:

— Če vzamem pet rubljev, pa ne zakoljem Zeinala — me zakoljete vi. Če zakoljem, pa mi ne plačate, zakoljem še vas. V Baku mora biti človek pošten.

Nič nikar ne skrbite.

Sel je in zaklal.

Tako sta prišli duši Arutjuna ter-Hačaturova in Zeinala šah-Kerbalajeva istega dne pred Allahov prestol.

Ko je Zeinal zagledal Arutjuna, je dejal arhangelu:

— Zakaj stoji Arutjun pred menoj? Pošli ga nazaj!

— Arutjun pa je vprašal arhangela:

— Ali bi se ne dalo kako skozi stranska vrata pred Allahom?

Začel je celo brskati no žeqih.

Toda arhangel je zapovedal, naj stojita po vrsti.

Spredaj Arutjun, za njim Zeinal.

Kakor sta umrla.

Tisti dan je bil dan velike milosti.

Tisti dan je zapovedal perzijski šah natakiniti na kol enega svojih ministrov in Allah je spregovoril:

— Če je Pravičnost danes na zemlji, naj kraljuje pri nas v nebesih Usmiljenje.

In je razglasil, da usliši vsako prošnjo, s kakršnokoli stopi kdo pred njegov prestol.

Duše so letele k Allahu po vrsti in prosile vse v en glas raja. Ene zase — druge tudi za vse svoje sorodnike.

Tretje celo za prijatelje.

Allah — to je bil dan milosti — je vsem odgovorjal:

— Naj bo po tvojem.

— Tako tudi bo.

Sam je pa s težkim srcem mislil:

— In nihče ne prosi za svojega sorodnika!

V tem se je približala duša Arutjuna ter-Hačaturova.

— Kaj bi rada? — je vprašal Allah.

— Imam sovražnika. Zeinal šah-Kerbalajeva... — je dejal Arutjun.

— Kaj? Prosiš hočeš za svojega sovražnika? — je vzkliknil Allah veselo.

— Zanj! — je odgovoril Arutjun.

— Vtakni ga v pekel. Stori mi to veliko uslugo!

— Čuden človek si! — je dejal Allah. Vsi prosijo, da jih pustim v raj, ti bi pa rad spravil sovražnika v pekel.

— Kakšen pa bo moj raj, če Zeinal ne bo sedel v pekel!

Zamislil si je Allah in dejal tiho svojemu angelu:

— Kaj mi je zdaj početi, če bo Zeinal prosil, naj pustim njega, Zeinala, v raj. Kako naj izpolnim želje obeh?

Toda angel, ki je bil po opravih večkrat v Baku, je odgovoril:

— Menda ne — V tem se je približala Allahu duša Zeinal šah-Kerbalajeva.

— Prosi zase, kakoli hočeš! — ji je dejal Allah.

— Bodi tako dober in vtakni Arutjuna v pekel. To je vse, kar bi rad zase.

— Kaj bi ne prosil rajši česar koli zase? — je dejal Allah. — Pomisli!

— Kaj bi razmišljal!

Allah je zamahnil z roko.

Angeli so vrgli oba iz raja.

Hudiči so pograbili Arutjuna in Zeinala ter ju vlekli v pekel.

Allah ni več sprejemal duš in postal je obznen.

— Danes so vsi, celo največji grešniki, v raju! — je dejal svojim angelom.

— Samo ta dva nesrečna Bakinka sem moral poslati v pekel. Smilita se mi.

In poslal je angela, da pogleda, kako in kaj je z njima:

— Ali bi se ne dalo kaj soriti za ta dva nesrečnejša?

— Angel je poletel v pekel, vrnil se je z obžgalnimi perutnicami in izjavil:

— Blažena sta!

— Kako to, blažena? — je vzkliknil Allah presenečen.

— Angel je povedal:

— »Ko so vtaknili Arutjuna v vrelo vodo, je zacvilil, toda takoj je vprašal:

— »Kje je pa Zeinal?

— »Ko je pa opazil, da cvro Zeinala v ponvi, je poskočil od radosti in zakričal.

— Tako, tako, le dajte ga!

— Zeinal se je v tem zvijal v razbeljeni ponvi, vendar je pa vprašal:

— »Kje je pa Arutjun?

— »In ko je opazil, da se kuha Arutjun v kotlu, se je razveselil:

— »Le podkurite mu! Pošteno mu podkurite!

— »Tisti hip sta postala oba blažena.

— »Arutjun se veseli, kako cvro Zeinala.

— »Zeinal je ves navdušen, kako kuhajo Arutjuna.

— »In ničesar več ne potrebujeta.

— Tako se je zgodilo to, česar ni mogla slutiti niti Tvoja Premodrosti ljudje so blaženi v peku.

Allah se je nasmehnil, rekoč:

— To sta čisto posebna moža.

In je zapovedal prirediti v peku posebni oddelek za napisom:

— Za Bakince.

— In je dejal:

Naj bodo blaženi!

UNDERWOOD pri LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/1. Telefon št. 980 UNDERWOOD

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1925.

— **Konferenca v Rogasški Slatini.** Sestanek Češkoslov. jugoslovenskih Lig v Rogasški Slatini je revija vseh onih, ki jim je ideal slovenska vzajemnost. Za to vabimo vse, ki verujejo, da se da ustvariti velika slovenska bodočnost le na temelju slovenske vzajemnosti, da se tega sestanka udeležijo. Slovensko vzajemnost hočemo zgraditi v etapah. Prva etapa bo vzajemnost med Jugoslovenci in Čehoslovaki, druga bo vzajemnost s Poljaki, tretja z Rusi in Bolgari. Temelj temu sistematičnemu delovanju hočemo položiti jutri v Rogasški Slatini. Naj se torej udeležijo tega sestanka vsi, ki jim je pri srcu slovenska stvar. Vozne cene v Rogasško Slatino so polovične. Vsakdo si naj kupi pri odhodu cel vozni listek v Rogasško Slatino. Tu dobi legitimacijo, da se je udeležil sestanka, na kar se s to legitimacijo v zvezi z voznim listkom v Rogasško Slatino lahko vrne, ne da bi mu bilo treba kupovati karte. Kakor žujemo, bodo za udeležence sestanka preskrbljeni iz Ljubljane direktni vozovi, da torej ne bo treba prestopati v Grobelnem. Odhod iz Ljubljane z jutranjim osebnim vlakom ob 1/4 na 6. Vsakogar, ki je naših idej, vabimo, da se udeležijo tega sestanka!

— **Potovanje kraljevske dvojice po Bosni in Dalmaciji.** Kralj poročajo iz Beograda, nameravata kralj Aleksander in kraljica Marija v drugi polovici meseca avgusta prepotovati Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. Kraljevska dvojica potuje v spremstvu več ministrov in si ogleda pred vsem najvažnejše kraje od Sušaka do Boske Kotsorske ob jadranski naši obali. V Dalmaciji se vrše že priprave za nasvečanjski sprejem.

— **Razmejitve končane.** Razmejitve od Triglava do Snežnika je končana. Italijani so zahtevali velike koncesije za vsak nam od provizorične meje odstopljeni kos zemlje. Pod Snežnikom v Loški dolini je meja identična s prejšnjo provizorično, definitivno so tu izgubljeni veliki gozdni kompleksi z Leskovo dolino vred. Ob jadranski ob Čerkniškem jezeru so Italijani odstopili nekaj metrov, za kar so zahtevali drugod še večje koncesije. Javorniki sam je v Italijani ekli posesti. Tudi pri Hotedrišču so odstopili Italijani nekaj parcel prebivalstvu, za kar je morala naša država odstopiti Windischgrätzov grad pri Planini Italiji. Ravno tu je meja začrtana na najbolj nenaraven način.

— **Imenovanja in napredovanja v sodni službi.** Imenovanja sta za krajina sodnika sodnika in sodna predstojnika dr. Janko Košan iz Ormoža in Mijo Černož iz Trbiča. V višjo skupino so pomaknjeni: svetnik višjega deželnega sodišča v Ljubljani dr. Pavel Skaberne in Fran Peterlin, dalj deželnosodni svetnik v Ljubljani Josip Janša, okrajni sodnik v Novem mestu Alojz Hočevar, okrajni sodnik v Marenbergu Julij Kuder, predstojnik okrajnega sodišča v Velikih Laščah dr. Fran Kalam, okrajni sodnik v Višnji gori dr. Ivan Močnik, okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Črnomlju dr. Friderik Fabiani, okrajni sodnik in predstojnik okrajnega sodišča v Gornji Radgosti dr. Tomo Turato in sodnik okrajnega sodišča v Sv. Lenartu dr. Franc Tavčelj.

— **Pojasnilo k pozdravu nove vlade s strani ljubljanske univerze.** Rektorat ljubljanske univerze objavlja nastopno pojasnilo: Nekateri ljubljanski listi so poročali o pozdravu, ki ga je poslala ljubljanska univerza ob nastopu nove vlade gospodu ministrskemu predsedniku in gospodu ministru prosvete. Temu poročilu je bil dodan komentar, da je bil ta pozdrav nekak političen izraz naše univerzitetne uprave. V interesu resnice ter v interesu naše univerzitetne institucije moram odločno izjaviti, da se je izvršil predmetni akt kurtuazije v zmislu sklepa univerzitetne uprave s dne 1. avgusta 1924, glaseč katerega pozdravlja uprava vsakokratnega novonastopivšega predsednika vlade in svojega resortnega šefa. Izvršujoč ta sklep, je sedanja univerzitetna uprava v tekočem študijskem letu pozdravila v novembru leta 1924 tudi gospoda predsednika Pašiča in gospoda ministra Pribečevića, brez kakršnihkoli komentarjev v javnosti. Jasno je, da bi se nasprotje moralo tolmачiti kot politična manifestacija, ako bi ravno pri nastopu sedanje vlade uzeleli pozdrav ljubljanske univerze izostal. — Za rektorja: dekan tehnične fakultete: Král.

— **Pomagajte našim v ruskem ujetništvu!** Kmalu bo sedem let minulo, kar je konec grozne svetovne vojne in vendar naši ljudje še sedaj stradajo in umirajo v ruskem ujetništvu. Že ponovno smo opozorili javnost na neznosne razmere, ki vladajo med našimi ujetniki, zlasti onimi, ki se nahajajo v Harbinu. Mnogo jih je poročenih in imajo deco. Iščajo dela, pa ga ne najdejo, kajti konkurence s kitajskimi delavci ne morejo vzdržati in ne dobijo zaslужka niti toliko, da bi preživljali sebe in svojo rodino. Deljano strajajo ter vsled pomanjkanja umirajo. Vel koraki, ki jih je podvel Oblastni odbor Rdečega križa v Ljubljani, so ostali brezuspešni. Vse intervencije pri vseh mogočih oblastih so bile zaman. Edini način rešitve je se ta, da sami zberemo potrebne vrste, s katerimi se pomore ubogim ujetnikom, da se vrnejo v domovino. Njihova pisma so pretresljiva in polna obupa. Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa zbira prispevke, ki se naj pošiljajo bodisi po pošti ali po poštini hranilnici na račun št. 11.862 ali pa se plačujejo v pisarni predsednika, Wolfova ulica, št. 5. Čim se nabere zadostna vrsta, jo odpošljemo gospodu francoskemu konzulu z

Harbin, da oskrbi ekspedicijo naših ljudi v domovino. Vsi oni, ki ste sami prebili grozote ujetništva, pomagajte in delajte propagando za to zbirko. Vsi oni, ki ste izgubili svoje v ujetništvu, spomnite se muk vaših otrok in bratov in pomagajte onim, ki jim se še pomagati da!

— **Spominška plošča dr. Jugu.** Turistovski klub »Skala« je sklenil, da posla vi spomin smrti svojega člana dr. Jugu. Ob obletnici smrti mu postavi skromno spominško ploščo, ki se odkrije 9. avgusta t. l. na mestu nesreče pod severno triglavsko steno, dober streljaj od Aljaževga doma v Vratih. Spominški govor bo imel predsednik kluba prof. Janko Ravnik. Za Skalaše je prisostvovanje pri odkritju spominške plošče obvezno.

— **Potni vizumi se odpravijo med Nemčijo in Avstrijo z 12. avgustom t. l.** Za prehod preko meje bo zadostoval potni list s ško brez konzularnega vizuma.

— **Sifirane brzojavke med Jugoslavijo in Bolgarsko.** Med našo in bolgarsko vlado se je dosegel sporazum, glaseč katerega je dovoljeno s 1. avgustom t. l. sifirano brzojavljenje tako iz Jugoslavije v Bolgarsko kakor iz Bolgarske v Jugoslavijo.

— **Analfabetični tečaj.** Analfabetični tečaj vojnikov 16. art. polka v vojašnici NI. Vel. kralja Aleksandra se zaključi v soboto dne 8. avgusta t. l. ob 15. uri z javnim izpitom. Vojnike sta poučevala gg. učitelja: Matija Lavrenčič in Ulrik Pavlica, ki sta tekom več let izučila po trudopolnem delu že na stotine vojnikov v splošno zadovoljnost oblasti in vojnikov.

— **Italijanski aeroplani poleté preko Ljubljane v Moskvo.** Italijanski listi javljajo, da nameravajo trije italijanski aeroplani med 5. in 10. avgustom preleteti zravnato črto iz Turina v Moskvo. Aeroplani vzamejo smer Rim — Ljubljana — Zagreb — Beograd — Bukaresta — Odesa. Zračna proga, ki jo preleté italijanski aeroplani, znaša od Turina do Moskve okoli 1500 km.

— **Za člane UJU.** ki se udeležijo glavne skupščine UJU v Subotici, je ukrenila centralna uprava vse potrebno, da dobe četrtno vožnjo in potreben dopust. Večja skupina, ki še ni videla Beograda, namerava ob povratku posejiti tudi Beograd. Pričakuje se tudi večje udeležbe s strani slovenskega učitelstva, ker se nudi sedaj ugodna prilika na najcenejši način si ogledati Vojvodino. Zastopniki Pov. UJU Ljubljana posejijo ob tej priliki tudi pokrajinsko skupščino Pov. UJU Zagreb, ki se vrši tik pred državno skupščino v Osijeku.

— **Vple v pošto šolo.** S 1. avgustom se bodo sprejemali novi goleni za pošto. telegrafsko šolo v Beogradu. Pouk se začne s 15. avgustom.

— **Američani v Boki Kotsorski.** Pred nekaj dnevi je priplul pred Kotor veliki angleški parobrod »Oronsay« z ameriški inženjerkami. To so bogati ljudje, ki so napravili izlet v Evropo in potujejo iz Kotora v Ate ne in nato v Aleksandrijo. V Sredozemskem morju so posejili Neapol, kjer so se čudili veliki nečistosti, ki vladajo v tem mestu. Bili so v Benetkah in v Dubrovniku. Divili so se redu in čistoti, ki vlada v dalmatinskih pristaniščih, o krasoti Boke Kotsorske pa so izjavili, da še niso videli kaj podobnega na svetu.

— **Proslava gasilcev v Dravogradu.** Udruženje gasilcev v Dravogradu priredi 15. avgusta veliko proslavo 50-letnice svojega obstoja. Za to proslavo je ministrstvo soprobačaja dovolilo olajšavo polovične vozne cene.

— **80.000 oseb utone vsako leto** glasom statistike pruskega ministra za narodno zdravje.

— **Taborenje slovenskih gozdovnikov.** je bilo te dni vrlo uspešno zaključeno. Preje šibki, čemerikavi in blede fantje so se po 14-dnevnem bivanju v prosti naravi vrnili na svoje domove povsem preroljeni, utrjeni, veseli in temno zagoreli. Svoje šotore in totom so si postavili v dolini Kamniške Bistrice, od koder so napravili več izletov v divne Savinjske Alpe. Obiskali so tudi tabor mariborskih izvidnikov (skautov). Ker je prvi tabor naših mladih gozdovnikov tako lepo uspel, upajmo, da se pokret gozdovništva čim bolj razširi.

— **Oseparjeni Švabi.** Vsled podrobne pangermanske agitacije vidijo bamatski Švabi v vsakem potepuhu, ki nemško govori, polbogeva. To lakomnost izrabljajo razni nemški sleparji. Tako so nedavno obiskali vse večje naselbine trije Prusi, ki so pravili, da so pruski častniki, ki prepotujejo svet za visoko stavo. Povsod so Švabi svoje brate gostoljubno sprejemali in odločevali. Končno pa so bratci v Zemnu nekega gostilničarja osleparili. Ko je tri tice policija prišla, se je izkazalo, da so navadni sleparji brez polna dokumentov. Več do brodušnih Švabov je bilo odčisto kaznovanih, ker so Frase gostoljubno prenočevali, ne da bi jih bili policijski prijaviteli.

— **Rekord v posetu Triglava** ima gotovo vsem slovenskim planincem dobro znani inšpektor drž. žel. v p. g. Alojzij Knafelc. Pretekli četrtek se je namreč že 65tič vzel na teme sivega očaka Triglava. G. Knafelec tapolni tisoč 66. leto svojega življenja. Da spravi število svojih let v sklad s številom svojih vzponov na Triglav, se v kratkem napoti 66tič na Triglav. Simpatičnemu in neumorno delavnemu planincu, ki ste ga videli večkrat, da poprevlja stremo na koči ob Sedmih jesarih, danes pa ga srečate na Kredarici ali pod Begunskim vrhom, ko nakopava pot ali popravlja žleb pri studencu, jutri pa naletite nanj na Stolu, ko prireja napla na Valvarovjevi koči, želimo, da bi dočel še jubilej svojega 100tega poseta na Triglavu.

— **Der Tag: zopet dovoljen.** Notranje ministrstvo je razveljavilo sklep o prepovedi dunajskega lista »Der Tag«.

— **Državno zdravilišče na Golniku** sprejme več privatnih bolnikov s pljučno tuberkulozo v I. in II. štadiju v lečenje. Neozdravljivi bolniki se ne sprejemajo. Dnevna oskrbina od 100 do 140 Din. Drugih izdatkov ni nikakih. Zdravilišče leži 500 m nad morjem ob južnem vznožju Storžice, 5 km od železniške postaje Križe (proga Kranj-Tržič), ima milo, subalpinsko podnebje brez megle, čist zrak, obsežne gozdove. Nova zgradba. Higijenske sobe z največ 6 posteljami, lasten vodovod, lastni vozovi za prevoz s kolodvora. Zdravljenje po modernih načelih (pneumothorax, tuberkolin itd.) Ležalne kure. Hrana obilna in prvovrstna, petkrat na dan. Informacije in prospekte daje uprava zdravilišča. Prošnje za sprejem, pravilno kolkovane, opremljene s predpisanim zdravniškim izpričevalom, je vlagati na velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani.

— **Slavnostna otvoritev novega osebnega postajališča v Mednem.** V nedeljo 2. avg. se odpravi ob 15.30 pop. novo osebno postajališče v Mednem med postajama St. Vid in Medvode. Prvi slavnostni okrašen vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 14.50. Takoj po prihodu v Medno sprejem zastopnikov vlade, drž. direktije in gostov. Ob slavnostni otvoritvi tik novega postajališča imajo slavnostne govore zastopniki vlade in železnice. Takoj po otvoritvi velika ljudska veselica s plesom v vseh prostorih in na prostem Janko Cirmana tam. Vstop prost. Pri otvoritvi in veselici svira domaška godba. To novo postajališče je velikanskega narodnogospodarskega in turistovskega pomena, kakor tudi za izletnike in lovce. Pozneje se odpravi prevoz preko Save, kakor tudi kopališče ob Savi. Vse znance in prijatelje se tem potom vabi in kliče na svidenje! Gradbeni odbor novega železniskega postajališča Medno pri St. Vidu nad Ljubljano.

— **Vam vsem, ki radi pojedete kaj dobrega,** a še ne poznate »Pekate«, bodi povedano, da je to izborna jed. Izbirajte po vašem okusu. Dobe se ne le makaroni, nudi in špageti, ampak obilo vrst za juho in prikuho.

— **Kongres žumara.** Jugoslovensko Sumarsko Udruženje bo imelo svoj IV. redni letni kongres v Dubrovniku dne 14. in naslednje dni septembra 1925. Na kongresu se bo razpravljalo o raznih splošno strokovnih in stanovskih predmetih, a posebno o organizaciji dela za posumljenje Krasa in golčav. Po kongresu bodo obiskali udeležniki razna mesta našega divnega Primorja.

Iz Ljubljane.

— **Kraljevič Peter v slovenski narodni noši.** K tej naši notici nam še poročajo: Kraljevič Peter dobi h gorenjskemu narodnemu kroju seveda tudi pravo gorenjsko srebrno veržico z uro. To veržico in ostale srebrne predmete, ki spadajo h kroju, je poklonila znana ljubljanska veletrgovka H. Suttner. V kratkem bodo izšle razglednice, na katerih bo fotografiran mali kraljevič kot fejš gorenjski fant.

— **Ribi tr v Ljubljani in cene ribam.** Poleg drugih izprememb na živinskem trgu skuša urediti mestno tržno nadzorstvo tudi ribji trg v Ljubljani. Doslej so se prodajale ribe na vago, pa tudi po kosu ter se je zahtevalo včasih za posamezen kos previsoke vrste. Da se temu nedostatku odpravi, da se smejo odslej naprej prodajati ribe le na vago, da se ne bo zaračunavalo za posamezne vrste rib previsoko, se je sestavil za ribe prehodni cenik, in sicer: Ribe I. vrste: postrv 55 do 60 Din za 1 kg, sulec 45 do 50 Din za 1 kg, linan 45 do 50, somovina 35 do 40, smudja (Schille) 40 do 45, kečiga 40 do 45 Din za 1 kg. — II. vrsta: menek 35 do 40, krap 26 do 32,50, šljaj 25 do 30, škuka 25 do 30, ostriž 25 do 30. — III. vrsta: mrena 17,50 do 20, klen 12,50 do 15, črnoka 12,50 do 15, male ribe 15 do 20. — IV. vrsta: podlest 8 do 12,50, platnica 8 do 12,50, pečenka 8 do 12,50, ostale bele ribe 8 do 12,50. Očiščene ribe 10 do 15 odstotkov dražje. Raki po velikosti od 2 do 6 Din za komad. Žabji kraki po velikosti od .25 do 1.— Din za komad. Morske ribe nimajo dnevne cene, ker cene zavise od količine in vremena. — Mestno tržno nadzorstvo.

— **Olepašva mesta in nekateri gospodari.** V teku zadnjega leta je mesta uprava izdala za olepašvo svojih poslopij, za ureditev cest in naprav, šolskih poslopij in preskrbo njih potrebnim uprav ogromne svote, temu nasproti pa ne store nekateri lišni posestniki glede olepašve svojih poslopij, ograj in dr. niti koraka, kamoli, da bi občno posnemali! To se vidi pri nekaterih še vedno zamazanih hišah in — praznih strehah, ko ne vidijo ob slavnostnih dneh niti primitivne zastavice na njih. Taka zanižnost se človeku gabi.

— **Vreme v Ljubljani dne 31. julija ob 21.:** temperatura 21° C, zračni tlak 754,9. — Dne 1. avgusta ob 6. zjutraj: 18,5° C, zračni tlak 761 (738), vlažnost 100 odst., opoldne: 22° C, zračni tlak 761 (733), vlažnost 94.

— **Sokolska župa Ljubljana priredi** jutri svoj prvi župni zlet na Taboru. Do letošnje pomladi sta petnajst let imeli v Ljubljani sedež dve sokolski župi, letos marca sta se spojili v eno z 42 društvi in odseki. Skrajne župne točke so društva Rakek, Kočevje, Kamnik. Sestalo se bo jutri v našem mestu članstvo te najboljše jugoslovenske sokolske župe v pozdrav in manifestacijo, v obračun celoletnega dela v te lovadnici. Izmed vseh narodnih vzgojnih organizacij zavzema prvo mesto gotovo Sokol. Njegov duh preveva visoke sloje in malde pot pod bomo streho, kjer bje narodno čuteče srce. Vse objema v bratsko usmerjenem demokratizmu kot eno ljubečo občino, ki širi svoje nauke in vodi na

rod v krepst in srečo. Ljubljana, žibelka jugoslovenskega sokolstva, ki se v Jugoslaviji ponaša z najboljšimi sokolskimi telovadci, naj pokaže ta dan svojo običajno simpatijo do sokolskega pokreta. Razobesimo zastave, spremljajo naj brate in sestre naši iskreni pozdravni klici, posetimo njihovo skrbno pripravljeno prireditev. Kdor misli sokolsko, bo ta dan posvetil župnemu zletu! Naša pot na Tabor!

1470/n
— **Juniorске tekme.** a pokal SK Ilirije. Je. Juniorske pokalne tekme se nadaljujejo danes in jutri na igrišču SK Ilirije. Prireditve so prinesle doslej lep mladinski sport in zaslužijo, da jim posvetijo udeleženi sportni krogi vso pažnjo in zanimanje. Posebne važnosti je jutrišnje srečanje iz vrstnih juniorjev Ilirije s SSK Mariborom. Razvrstitve tekem je sledeča: danes, v soboto, ob 18. Hermes; Panonija, jutri ob 9.30 Jadran; Mars, ob 15.30 Ilirija; Maribor, ob 17. Olimp; Krakovo, 1473-n

— **Zanimiva bo orientalska kavarna** na vrtni veselici Orjune Vič-Glince. V tej kavarni se bo nahajal opojni kaljan. Pridite vsi dne 15. avgusta in si ogledite ta kaljan, ki bo zelo zanimiv; kadilci pa še bolj. 1872-n

— **Orjunaši!** Družabni izlet na Šmarno goro priredi v nedeljo dne 2. avgusta mestna četniška sekcija Ljubljana za svoje članke, na katerega vabi članstvo vseh ljubljanskih organizacij ter prijatelje našega pokreta. Člani v kroju ali civilu. Odhod ob 6. uri zjutraj izpred Narodnega doma. Vrnemo se ob 18. uri čez Ježico. Rodbine z otroci imajo tudi železniško zvezo, in sicer odhod iz Ljubljane ob 6.43 in prihod v Ljubljano ob 18.55 uri. — M. Č. O. 1458/n

— **»Vse dobro pride od zgoraj.«** Na tozadevno našo policijsko vest smo dobili za trdilo, da ga, Dacarjeva pri dogodku ni bila prizadeta.

— **Kazniva nagajivost.** Dne 17. t. m. je prišel k stražniku na glavnem kolodvoru hlapec Franc Marn iz Zadobrove ter naznanil, da mu je bilo ukradeno 2200 Din vredno kolo, ki mu ga je posodil njegov gospodar. Marn je bil tako plam, da ni mogel kolesa popisati. Naknadno pa se je domalo, da Marn in njegov gospodar sploh nikoli kolesa nista imela, ter se je hlapec v Ljubljano pripeljal na gospodarskem vozu.

— **Velika pomeverba.** Policija je aretirala Jožeta Spacapano, ki je pomeveril Neškudlu 8385 Din.

— **Razpis elektrifikacije postaje in kućilnice Ljubljana glavni kolodvor.** Razpisa na je javna pismena licitacijska razprava za elektrifikacijo postaje in kućilnice Ljubljana glavni kolodvor. Razprava se bo vršila 9. septembra t. l. ob 10. dopoldne.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
OTON CHRISTOP

IV. BRUNČIČ & F. REBERNIK
pleskarja in hčarja

Ljubljana, Karel Kotnikova ulica
(baraka za Ledino)
se priporočata cenj. občinstvu. —
Cene zmerno, postrežba točna.
Triletna garancija. 121 L.

Zahvala.

Ob svoji sedemdesetletnici sem prejel od svojih prijateljev in znancev toliko pismenih čestitk, da se ne morem zahvaliti vsakemu posebej, izrekam tem potom vsem, ki so se me spominjali, svojo prisrčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1925.

Ignacij Verbaš

Zahvala.

Ob nenadni in prebriski izgubi nepozabnega soproga, gospoda

Rudolfa Ziherl

trgovca in posestnika

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem onim, ki so na ta ali oni način izrazili svoje sočutje in sožalje, pokojnemu pa izkazali zadnjo čast s tem, da so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se toplo zahvaljujem velečastitemu gospodu dr. Arneju in ostali častiti duhovščini, dalje gospodu inženjeru Kranjcu, predsedniku Orjune, gospodu županu Haiderju, Sokolu Hrovatu, gospodu Debeljaku za v srce segajoče poslovilne govore.

Prisrčna hvala pevskega zboru Sokola v Skofji Loki za ganljive žalostinke ter vsem Sokolom in Orjunašem za častno spremstvo. Istotako srčna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja.

Tudi se tem potom zahvaljujem vsem, ki so pismeno ali ustmeno izrazili svoje sožalje, ker mi je nemogoče se vsem pismeno zahvaliti. — Stotera hvala vsem!

Škofja Loka, dne 30. julija 1925.

Angela Ziherl vdova, roj. Soklič.

Ravnatelj Kludsky v tigrinih kremplih

Ljubljancem znani cirkus Kludsky je sedaj v Novem Sadu. Tudi tam je velikanski naval občinstva. Prihajajo ljudje k predstavam iz vseh vasi Srema in Banata na daleč okrog. V eni maneži običajno kakor v Ljubljani mladi sin Kludsky izvaja nevernavaje s sedmimi tigri.

Pri večerni predstavi dne 30. julija v Novem Sadu so doživeli gledalci grozovit prizor. Ko je nastopil ravnatelj Kludsky kot krotilec sedmih tigrov ter se priklonil občinstvu, je planila v tem trenutku nadenj največja tigrinja ter mu zasidala svoje kremplje v obraz in hrbet in ga podrla na tla. Ravnatelj pomočnik je z največjo uristostjo naskočil tigra z velikimi železnimi vilami in ga odstranil od žrtve. Ravnatelj je skočil ves okrvavljen pokonci ter nato sam pomagal ugnati razjarjene tigre, ki so jih nato poglani iz omrežene maneže skozi vrata in hodnik v določene jim kletke.

Občinstvo je bilo strahovito razburjeno. Nastala je velikanska panika. Nekateri ljudje so začeli jokati, drugi kričati na pomoč, zopet nekateri so v strahu urnih krač bežali iz cirkusa.

Ranjenega ravnatelja so prepeljali v bolnico, kjer so mu rane zašili, a že prihodnje jutro so ravnatelja oddali domači negli. Zdravniki so upanje, da bo ravnatelj lahko že v najkrajšem času nastopal pri predstavah v cirkusu.

Zanimivo je, da je pobesnela tigrinja isto noč vrgla štiri lepe mladice. Njena pobesnelost je najbrže bila vsakakor v tesni zvezi z dogodkom v maneži.

Iz Celja.

— **Premestitev uradov.** Vsled odredbe ministrstva trgovine in industrije in velikega župana mariborske oblasti se premesti Obrtno-zadružno nadzorstvo s 1. avgustom k velikemu županu v Mariboru. Ob enem je premesčen tudi Urad za pospeševanje obrti. Urada sta v Celju prenehala poslovati 30. julija. Oba urada je leta 1920 organiziral in ves čas tudi osebno vodil zadružni nadzornik g. Založnik, ki z uradoma zapusti Celje.

— **C Mestno gledališče v Celju.** Repertoar za prihodnjo sezono je v glavnem sestavljen in obsega okrog 30 odskih del, med temi polovica slovenskih. Sezona se odpravi v začetku meseca oktobra z Jurčičevo dramo »Tugomer«.

— **Podporno društvo za revne otroke** v Gaberju priredi jutri v nedeljo 2. avgusta dopolne cvečični dan v Gaberju, na Sp. Hudičih in na Bregu.

— **C Mesečni živinski sejem** se vrši v Celju v ponedeljek dne 3. avgusta.

— **C Prodaja otave.** Mestna občina celjska bo v četrtek dne 6. avgusta ob 10. dopoldne potom javne dražbe prodala pri mestnem pokopališču stoječo otavo. Reflektanti se naj zberejo ob določeni uri pri mestnem pokopališču.

— **C Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Špago, dreto

in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču »Konopljata« Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 103/n

Solčne pege,

mozolje, bradavice, kurja očesa — odpravljajo po vorstni recepti. — Pismo priložiti 10.— Din pod značko Preizkušeni/137L ter poslati na upr. »Sl. Naroda«.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Delno zboljšanje položaja na newyorškem sladkornem trgu ni trajalo dolgo. Najvišji tečaj so bili 17. t. m., ko so plačevali kubanski sladkor za julij 2.49, za oktober 2.59, za december 2.75, za januar 2.76 in za februar 2.82. Tečaji so šli polagoma navzgor, dokler niso cene v četrtek padle zopet na 4.24 za julij, 2.53 oktober, 2.68 december, 2.70 januar in 2.75 februar. V petek je bil položaj na sladkornem trgu tako labilen, da večina terminskega blaga sploh ni notirala, samo za december in januar so ponujali po 2.69. Pod vplivom newyorškega se je razvijalo tudi londonsko sladkorno tržišče, kjer je bil promet radi dobrega stanja letošnje sladkorne kampanje v Evropi še slabši. Tudi na praški borzi so začele cene sladkorja padati.

Konzum sladkorja je sicer na vsem svetu dober, toda produkcija je večja, kar je edini vzrok labilnosti in nizkih cen na sladkornem trgu. V tem pogledu je vplivala povojna zlasti statistika Zedinjenih držav, ki so porabile letno v prvem polletju 3.089.000 ton proti 2.881.000 tonam lani. Zato se pri nizkih tečajih takoj pojavi povpraševanje, čim pa cene malo poskočijo, je zopet zastoj v prometu. Tudi češkoslovaški konzum sladkorja se je zvišal v prvem polletju let. leta od 274.000 na 285 tisoč ton, v Nemčiji v prvih 5 mesecih od 629.000 na 968.000, v Franciji od 620.000 na 703.000, v Angliji v prvem polletju od 1 mil. 249.000 na 1.302.000 ton in vendar so zaloške sladkorja letos še večje nego so bile lani. Češkoslovaška je imela konec junija 235.000 ton sladkorja (lani 114.000), Nemčija konec maja 431.000 ton (l. 548.000), Francija 217.000 (lani 97.000), Belgija 88 tisoč (lani 39.000), Anglija konec junija 359.000 (lani 322.000). Nove vesti iz produktivnih držav ne poudarjajo sicer nič novega, vendar je pa sigurno, da doseže letošnji pridelek sladkorja povsod rekord. Kubanska sladkorna kampanja za letos nad 5100 milijonov met. stotov, kar je do sedaj največji pridelek. Na Javi so cenili pridelek sladkorja 1. junija na 2.115.440 ton (lani 2.011.161 ton). Na tamonijski tržišče vpliva čedalje bolj evropska produkcija.

Stanje sladkorne pese je povsod izvrstno. Zadnji deževni in vroči dnevi so mnogo pripomogli tudi pozni setvi tako, da bo letošnji pridelek še večji nego je bil lani. Rekordni. Po božjih in človeških postavah bi se moral torej sladkor tudi pri nas že davno pocaliti, kar pa seveda ne diši kartelu, ki dela s konsumenti, kar hoče. Tu bi bila umestna pametna politika državne oblasti.

Trgovska akademija v Skoplju

Po večletnem posredovanju narodnih poslancev iz Južne Srbije ter po daljših akcijah južnosrbskih gospodarskih krogov in ustanov je minister financ pristal na to, da se v najnovejši zakon o dvanajstih postavah potrebna svota za otvoritev Trg. akademije v Skoplju. Na ta način je rešeno vprašanje, ki bo za gospodarski napredek Južne Srbije izredno velikega pomena. Po otvoritvi Trgovske akademije v Skoplju se ukinje sedanja Trgovska šola, ki se je osnovala leta 1919.

Novoimenovani direktor Trgovske akademije prof. Panta Jovanović je že predložil trgovskemu ministrstvu podoben načrt organizacije akademije ter predlog o predmetih pouka in o delu v akademiji. Najbolj pereče je vprašanje prostorov akademije. Letos otvorijo prvi razred, radi tega se vprašanje prostorov reši provizorno. Prihodnje leto pa postane z drugim razredom akademije akutno. Radi tega predlagajo, naj proračun za akademijo obsega tudi izdatke za zgradbo, za kar hočejo uporabiti dohodke legata po pok. trgovcu Varol Tomi, ki je zapustil »Opero« v Skoplju. Po tem legatu se 80 % čistega prihoda iz »Opere« v Skoplju uporabi za pripravo mladine iz Stare Srbije in Makedonije za trgovske, obrtne in industrijske poklice.

Za učitelje akademije se postavilo samo strokovno popolnoma izsolane in univerzitetno kvalificirane moči.

— Brezposelnost v nemški štajerski narašča od tedna do tedna. Nad 10.000 brezposelnih mora država držati z rednimi podporami.

— **Nove odredbe o trošarinah.** Z zakonom o dvanajstih postavah so se odredbe o trošarinah nekoliko spremenile, in sicer: Trošarinska postavka iz št. 14. in 15. zakona o državnih trošarinah, takšah in pristojbinah se določi na 25 Din. Količine, ki so že v prometu, plačajo razliko trošarine. Za to razliko jih je treba prigrasiti 8 dneh od dneva, ko je stopil ta zakon v veljavo. Nepravilne količine se smatrajo za tihotapstvo. Od vsake 250 hl absolutnega alkohola, ki je v prometu po omenjeni postavki, imajo producenti alkohola pravico, da od 100 hl alkohola plačajo državno trošarino po 20 dinarjev od hl, če so predhodno izvozili toliko količino v inozemstvo. Od predmetov iz št. 8 tarifa v čl. 6 zakona o državnih trošarinah se bo plačevala državna trošarina samo od sladkorja in alkohola, iz katerega se ti predmeti izdelujejo.

— **Olajšave pri žganjekuht.** Generalna direkcija posrednih davkov opozarja prebivalstvo na olajšave pri žganjekuht, ki je prosta državne trošarine, če se kuha žganje samo za domačo potrebo in če dotični najkasneje do 15. avgusta prijavijo pristojnemu okrajnemu glavarstvu, koliko ima namočenega sadja, iz katerega hoče kuhati žganje. Obenem se pozivajo vsi lastniki vinogradov, da prijavijo najkasneje do 1. septembra pristojnemu glavarstvu pričakovani pridelek vina v svrhu oprostitve od državne trošarine onega vina, ki je za domačo potrebo.

— **Naš uvoz mineralnega olja.** L. 1924 smo uvozili: 28.000 ton petroleja v vrednosti 101.000.000 Din, 7000 ton bencina za 47 milijonov, 10.000 ton olja za stroje za 49 mil. 500.000 ton in 18.000 sirove nafte za 38 milijonov dinarjev.

— **Premovanja konj.** Letošnja premovanja konj v Ljubljani obliži se vrše v sledečem redu: Lesce 10. avgusta ob 9. dopoldne; Kranj 11. avgusta ob 9. dop.; Št. Vid nad Ljubljano 12. avgusta ob 8. dop.; Mengeš 12. avgusta ob 2. pop.; Ig 13. avgusta ob 9. dop.; Velika Loka 18. avgusta ob 9. dop.; Mokronog, 18. avgusta ob 3. pop.; Št. Jernej, 19. avgusta ob 8. dop. Za okraj Brežice pa se vrši premovanje konj, dogovorno s krajevnimi zastopniki o priliki živinske razstave v Krškem dne 23. avgusta ob 9. dopoldne. V Lescah, Kranju in Mengšu so pripuščeni k premovanju le konji mrzlokrvni pasem. V Veliki Loki, Mokronogu, Št. Jerneju in Brežicah (odnosno v Krškem) le konji toplotkrvni, v Št. Vidu nad Ljubljano in na Igu pa konji toplotkrvni in mrzlokrvni pasem. Na premovanjih se sprejemajo tudi prijave konj za razstavo, ki se bo vršila ob priliki Ljubljanskega velesejma dne 6. septembra v Ljubljani. Premovanja se bodo vršila po doslej običajnem načinu. Konjerejski odsek kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani.

— **Naš izvoz v nevarnosti.** Beogradska trgovska zbornica sklicuje sestanek svojih članov, ker je naš izvoz v nevarnosti. Zbornica je namreč prejela poročilo, da povzbuje italijansko fin. ministrstvo carino na uvoz cerealij na 7,55 lir na 100 kg in da omejuje uvoz na 10 milijonov centov. Dosej je Italija uvažala iz naše države nad milijon centov blaga.

— **Semenj v Solunu.** Pod protektoratom grške vlade se vrši dne 18. do 31. oktobra 1925 v Solunu mednarodni semenj za industrijske in poljedelske produkte. Prospekti in pravilnik sejma so interesentom v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— **Madžarska nova moka.** Te dni pride na trg v Budimpešti nova moka. Sodi se, da bodo cene povprečno za 15 odst. nižje kakor so pri moki iz stare pšenice.

— **Letošnji žitni pridelek v Italiji** se cenil na 62 milijonov kvintalov napram 46 milijonom lanskega leta. Baje bo letna zopet tako dobra kakor 1923.

— **Dobava premoga za pošto.** Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje na dan 30. julija t. l. pismeno dražbo za dobavo premoga in večjo količino trdnih in mehkih drv. Dražbe se more udeležiti le kdor vpogleda ali prevzame pismene pogoje v ekonomnem odseku te direkcije.

— **Prodaja sodov od mineralnih olj** (1.500 komadov) se bo vršila dne 22. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Dobava usnjatih gamaš za fin. kontrolo.** Dne 11. avgusta ob 11. uri se bo vršila pri generalni direkciji posrednih davkov v Beogradu ponovna ofertalna licitacija za nabavo 8250 parov usnjatih gamaš za fin. kontrolo. Pismeni pogoji in vzorci se lahko vpogledajo vsak dan med uradnimi urami pri generalni direkciji posrednih poreza soba št. 46, pismeni pogoji pa razen tega med uradnimi urami pri oblastnih inspektoratih v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Novem Sadu, Podgorici, Skoplju in Sarajevu. Interesenti lahko dobijo, odnosno naročijo pismene pogoje proti ceni 30 Din pri generalni direkciji posrednih poreza v Beogradu.

— **Dobave.** Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 6.000 kg lanenega firneža. Dne 17. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega železa. Dne 18. avgusta t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave blaga za povezovanje tobaka; pri direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave tiskovin; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave osel iz korborunduma ter glede dobave svedrov, pil itd. Dne 20. avgusta t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave vrvice in špaga; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave orodja in strojev; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave mehkega svinca; v pisarni volnega okruga v Celju glede dobave mesa za garnizijo Celje, pri komandi mesta v Ptuj za garnizijo Ptuj in pri komandi mesta v Dravogradu za garnizijo Dolnji Dravograd, dne 21. avgusta t. l. v pisarni volnega okruga v Mariboru za garnizijo Maribor in pri komandi mesta v Slovenski Bistrici za garnizijo Slovenska Bistrica; dne 22. avgusta t. l. pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za garnizijo Ljubljana. — Predmetni oglas je v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Prodaja škarpapirja** (60.000 kg) se bo vršila dne 20. avgusta t. l. pri ekonomskem odeljenju direkcije državnih železnic v Ljubljani. Tozadevni splošni in splošni pogoji se dobe pri tem odeljenju proti plačilu Din 30.

— **Dostava vozov za prevoz drv.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse interese na potrebo, da se izvrši prevoz drv za kurjavo v toku meseca avgusta in septembra t. l., ker je v izvoznih sezoni računati s velikim pomanjkanjem vagonov in se bo ves voznik park uporabljal v prvi vrsti za prevoz kvarljivih poljskih pridelkov itd. Da se izognejo poznejšim neprilikom in pritiskom, je v interesu trgovcev s kurjavo, da pravočasno disponirajo na svoja oddajna skladišča za zimo potrebne količine kurjave.

Sport

15 letnica sarajevskega Saška

L. 1910—1925.

V soboto in nedeljo, 1. in 2. avgusta slavi prvak Sarajevskega nogometnega združenja 15-letnico svojega obstoja in delovanja. Malo je klubov v Jugoslaviji, ki bi mogli v 15. letih svojega obstoja pokazati na tako veliko vrsto sportnih uspehov, kakor Sašk. Skoro nepretrgoma je izvajal prvenstvo Sarajevskega nogometnega združenja. Po svetovni vojni se je dvignil do zadiljive višine ter stopil v krog prvih jugoslovenskih klubov. Tekme z zagrebškimi vodilnimi klubi so bile vedno napete in Sašk je resno konkuriral Zagrebu. Pred enim letom je v njegovih vrstah nastopila mala kriza in klub je moral pomladiti svoje nogometaše. To je povzročilo malo nazadovanje, ki pa se v kratkem preboli, tako da postane Sašk zopet opasen konkurent naših prvih klubov v državi. Razen nogometa je gojil tudi planinarstvo in lahko atletiko. Vendar v poslednji sportni stroki ni dosegel posebnih uspehov. Pri praznovanju 15-letnice nastopijo poleg ljubljana in sarajevske Slavije, s katero je dolgo vrsto let krizal meče v neprijateljskih odnosih in s katero se je na velikonočne praznike pobotal, še mostarski Zrinski in Gradjanski iz Zagreba. Sašk je vzgojil precejšnje število dobrih sodnikov in je vodil po svojih članah dolgo vrsto let tako upravo sarajevskega združenja kakor sarajevsko sekcijo nogometnih sodnikov.

Finance zagrebških klubov

Ljubljanske sportnike bodo zanimala finance zagrebških klubov, da razvidijo, s kakimi sredstvi razpolagajo v Zagrebu in s kakšnimi drobtinami životarlmo v Ljubljani. Evo nekaj podatkov o dohodkih in izdatkih Gradjanskega: Mednarodne tekme so vrgele temu klubu l. 1924 čistih 152.758 Din, leta 1925 pa 93.933.42 Din. Prvenstvene tekme so prinesle leta 1924 5.166, l. 1925 pa 27 tisoč 195.95 Din. L. 1924 se je za najemno igrišče doseglo 11.324.70 Din, l. 1925 pa je najemnina vrgla 71.263.05 Din. Reklama na igrišču je prinesla 11.000 Din. Članarina znaša l. 1925 16.230 Din. Nogometna sekcija je izdala l. 1924 40.910.50 Din, l. 1925 pa 33 tisoč 576.85. Upravljalni stroški, tajništvo, trener, maser, sluge itd., so znašali l. 1924 63.180 Din, l. 1925 pa 129.318.35 Din (toliko samo za polovico l. 1925!) »Zagreški sportski list«, klubovo glasilo, ima trenutno 14.967.51 dinarjev aktive.

— Kolesarski podsavez Slovenije v Ljubljani priredi v nedeljo dne 9. avgusta

t. l. zvezdno dirko, združeno z velikim kolesarskim izletom v Celje. Prireditve se udeležijo prvi klubi Jugoslavije. Dirka je tako urejena, da štartajo vsi klubi iz svojega kraja ter dosepejo v Celje ob določenem času. Za kolesarske klube iz Ljubljane, Jozice, Domžal in Tržiča je prireditelj skupni cilj na Ljubljanski cesti pri »Kroni«, za mariborske klube v »Gaberlinh« pri Sokolskem domu in za zagrebške klube na Bregu pri Celju. Prihod dirkačev v Celje je tako razvrščen, da zamore občinstvo prisostvovati na vseh treh ciljnih. Ker je s to dirko združen tudi kolesarski zlet, je imenovana prireditve gotovo največjega pomena za slovensko kolesarstvo ter je vsako leto ta dirka združila v Celju vse kolesarske klube iz cele države. Vsekakor je ta prireditve propagandnega značaja, vsled česar je upati od strani posameznih klubov kakor tudi od strani kolesarskemu sportu naklonjenega občinstva, da se iste številno udeležijo. — Za izletnike iz Ljubljane, ki odhajajo z jutranjim vlakom ob 5. uri 27 min., je prvi cilj v Gaberlinh tako urejen, da more vsak izletnik dospeti tja pravočasno.

— **Klub kolesarjev in motociklistov Ljubljana** priredi svoje letošnje klubovo prvenstveno dirko na progi Ljubljana—Celje ob priliki Zvezdne dirke. Prijave sprejema g. Franc Ogrin, Gosposvetska cesta 14 do 6. avgusta ob 8. uri zvečer.

— **Klub kolesarjev in motociklistov »Perun«** v Mariboru razpisuje o priliki Zvezdne dirke v Celje klubovo prvenstveno dirko za skupino juniorjev in seniorjev. Zajedno priredi ta dan klubov zlet v Celje.

— **Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava«** v Ljubljani vabi gg. člane in članice, da se udeležijo v nedeljo dne 9. avgusta izleta v Domžale. Zbirališče popoldne ob pol 2. na Sv. Jakoba trgu. Obenem se naznanja, da se vrši cestna dirka dne 20. septembra na progi Šiška—Kranj in obratno ter loterija s 3 lepimi dobitki. Dirkači se naprošajo, da se priključijo v društveni pisarni za zvezno cestno dirko v Celje dne 9. avgusta. 1467/a

— **Nova pojačanja dunajskega Wackra.** Prvorazredni dunajski Wacker si je poiskal na Češkem in v Budimpešti celo kopico novih igrancev. Trener Huber je v Pragi pridobil Bejbla in Bureša (Vrsovič) in Kalibb (Union Žižkov). Sekcijski načelnik kluba pa je »nabavil« v Budimpešti dva igraca: Emmerlinga in Siklossija (bivši Blue Star v Brnu).

— **Vykoupli je tekel na mitingu v Brnu** 300 m v 3o.8 sek in postavil tako nov češki rekord.

Kupite Inar

nogavice z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepričate, kako en par traja kakor štiri par drugih! Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene. 84-v

— **Concordija v Opatiji.** Hazena družina Concordije je gostovala v Opatiji in zmagala nad Olimpijo s 5:1. Igrali so na betonskem terenu.

— **Postava zagrebške reprezentance proti Splitu:** Mihelič, Benković-Kunst, Hiter-Premier-Križ, Jeren-Plazzerlano - Perška-Vinek-Pavlekov. »Jutarnji list« kritizira postavu, češ da ZNP lahko postavi mnogo boljše moštvo proti Splitu.

— **Ostlejk:** UTE (Budimpešta) : Gradjanski (Ostlejk) 8:0.

— **Novosadski NAK** na turneji po Jugoslaviji. 2. avgusta igra v Subotici proti Bački, 9. avg. v Osijeku proti Slaviji in Gradjanskemu, 19. avg. odhod v Dalmacijo, kjer nastopi proti Hajduku, in Borcu v Splitu. Nato igra v Metkoviću in v Boki Kotorski. Iz Senja se pripelje v Ljubljano, kjer nastopi menda proti Iliriji.

— **Bolgarska lahka atletika.** Te dni se vršila lahkoatletična tekmovanja za prvenstvo Bolgarske. Postavili so se sledeči bolgarski rekordi: 100 m v 11.6, 400 v 56, 1500 m v 5, 15.000 v 18.40. Stafeta 4400 v 4.5. Troskok 12.98.

V kraljestvu nesmrtnih

Roman.

Torej je bilo to čudno bitje tudi nesmrtno? Naj bo na videz še tako mlada s to nežno kožo in deviškim stasom, njen pogled je izdajal skrivnost njenega življenja. Premalo je bilo v njem sveže in radostne mladostne brezbrilnosti, v njem se je skrivalo nekaj, kar je opazil tudi v Narajanih očeh.

Ona — njegova žena, Zakaj je pa Narajana zapustil to prekrasno žensko? Gotovo ji je bil ljubil, ker ji je dal to dragoceno tekočino, da bi jo obdržal pri sebi. In vendar ni bilo videti v mirnem in hladnem Narajnem pogledu niti najmanjše žalosti, nobe-nega znaka, da žaluje za spremljevalcem na dolgi življenjski poti — za možem, čigar smrt so ji naznanili šele ta hip.

Nobena solza ni omračila njenih črnih oči, ki so zrle zadržano na zdravnika. Nasprotno, Z malone cinično brezbrilnostjo je govorila Nara o svoji novi poroki z drugim. Ali se nista dobro razumela? Narajana mu je pravil, da je ljubil neko žensko, ki je umrla prej, predno ji je dal življenjske tekočine. Ali pa je morebiti čas srce v teh krasnih belih prsih tako obrabil, da sploh ni bilo več sposobno za ljubezen, za bolest in gorje, ki ga povzroča navadno smrt drugega bitja.

Narajana ji je moral biti vendar drag in mil. Kaj njuno dolgo zakonsko življenje ni zapustilo trdnih vezi, ki jih spleto nešteti spomini, intesni dogodki in sladki ljubavni trenotki? Kaj je res mogoče, da je vse to izginilo kot bi trenil z očesom, da v ženskem srcu od vsega tega ni ostalo duha ne sluha?

Kljub ljubezni, ki jo je zbudila v njegovem srcu ta krasna ženska, je spreletela Morgana ledena zorna in globok vzdih se je izvil iz njegovih prsi.

Nara ga je opazovala z ognjevitim pogledom. Njene črne oči so se zdaj zatemnile, zdaj zopet zasvetile. Kar se je nagnila k mlademu možu in se dotaknila z roko njegovega čela.

Nikar si več ne belite glave s takimi malenkostmi, moj bedni prijatelj, — je dejala z bolešno-ironičnim glasom. — Čas — naš veliki vladar in gospodar — vas nauči soditi o vsem drugače, nego sodite ta hip. Zdjaj ste namreč še pod vplivom čustev, spominov in misli iz navadnega kratkega in namišljenega bivanja na zemlji, kakor je življenje preprostega zemljana. Morebiti vam povem nekoč o Narajani, toda ne danes. Zdjaj je pa že čas, da greva. Poidite in počakajte me v zakladnici, Preoblečem se in pridem takoj za vami.

Ralph se je molče poklonil in odšel v določeno sobo. Tam je sedel za mizo, na kateri je ležal njegov plašč in zaboječ. Z rokami je podprl glavo ter se globoko zamislil v množico čudovitih dogodkov,

ki jih je doživel zadnje dni in v katerih se je čutil zapletenega kakor v pačevini.

Lahen šum ga je zdrnil iz teh misli. Obrnil se je in zagledal na pragu Naro, ki je zapenjala roka-vico. Mlada ženska je imela na sebi navadno, črno suženo krilo, jopo in črn klobuk. V rokah je držala usnjen ročni kovčeg in turistovsko palico.

Okrog vratu je visel na tenki zlati verižici lornet. V tej obleki se ni prav nič razlikovala od vsake druge dame iz aristokratske družbe, ki se mudi v planinah. Črna obleka je še bolj odražala lepoto njenega čudovito belega obraza in pepelasto zlatih kodrov.

Niste še pozabili, po kateri poti ste prišli sem, Ralph Morgan? Sicer pa poznam sama prav dobro to pot in vam lahko pokažem bližnjico, — je dejala mlada dama in se poredno nasmehnila, ko so srečale njene oči zaljubljeni zdravnikov pogled.

— Za pot še vem. Toda odkod vam je znano moje ime? Kolikor se pomnim, doslej sploh še nisem izgovoril svojega imena — je vprašal Ralph začuden.

Nara se je ironično na ves glas zasmejala.

— Saj moram vendar vedeti, s kom sem se zaročila? Sicer pa, odslej ste — princ Narajana Supramati, a ime »Morgan« lahko prihranite za slučaj, če bo treba nastopiti incognito. Zdjaj pa — na pot!

Ne da bi črnil besedico, ji je Ralph sledil. Čutil je že, kako ga obhaja praznovrni strah pred tem

prekrasnim bitjem, ki je menda slišalo njegove misli in čitalo njegove želje.

Spuščala sta se neprimerno hitreje, nego z Narajano vzpenjala, in ko je nastopila noč, sta prispela v gostilno, kjer se je zdravnik ustavil tudi z Narajano. Mlada dama je imela že naročeno sobo in celz svojo prtljago je pustila tu.

Drugo jutro je prišla Nara iz gostilne v žalni obleki. S kočijo sta se odpeljala na bližnjo postajo, da nadaljujeta po železnici pot v Benetke.

Ralphu se je zdelo to potovanje kot sanje. Videl in slišal je samo svojo zapeljivo sopotnico. Vsa njegova čustva so bila do skrajnosti razvneti. Sedel je v kupeju pred mlado damo in požiral z očmi njeno lepoto. Vse drugo mu je bilo deveta brloa.

Iz te sladke omamljenosti ga je zdrnila šele Nara, ki se je smeje dotaknila njegove roke, rekoč: — Pogledite, Benetke so tu!

Ralph se je vedno zanimal za to originalno mesto in si želel tja. Toda niti sanjalo se mu ni nikoli, da stopi kdaj v to mesto kot nesmrtni indijski princ. Zopet ga je mesto zanimalo kakor nekoč in zato se je radovedno oziral skozi okno. Tisti hip je vlak pridrdral na ogromni most, ki veže Benetke s celino, ter se ustavil na kolodvoru.

Čim je sprevodnik odprl vagon, je Nara naglo skočila na peron. Zagledala je dva lakaja v livreh, ki sta v množici nekoga iskala, nakar se je obrnila k Morgani, rekoč:

Moda

Življenje in moda v Ameriki

Mnoge čitateljce bo zanimalo, kako žive v deželi dolarjev, o kateri vemo samo to, da ima dobro valuto in mnogo pametnih državljanov. Čitateljce bo pa zanimalo, kako se oblačijo dolarske princeze, ki sicer ne priznavajo pariški modi pravice do svetovne hegemonije, pa so vendar prav fletne in kar je glavno, bogate!

Torej najprej splošno. Cene so v Ameriki tele: 1 jajce 5 centov, pomaranča 10 centov, 11 dkg masla 20 c, 45 dkg sladkorja 20 c, 1 liter mleka 10 c, pomidor 5 c, 1 jabolko 10—15 c, limona 5 c, hlebec kruha 8, 45 dkg kave 55 c. Kosilo: juha, meso in dve prikuhi od 80 c do 1.20 dolarjev. Delavci zaslužijo na teden 18—40 dolarjev. Povprečni tedenski zaslužek znaša 25 dolarjev ali po uradnem tečaju v naši valuti 1418.75 Din. Lep zaslužek, kajne? Pri nas se bodo marsikomu cedile sline po srednji delavski plači v znesku 5675 Din toda kaj hočemo, ko je pa nebo tako visoko in Amerika tako pametna, da se je zavarovala pred nami s kvoto. Uradniki in učitelji zaslužijo mesečno 100—200 dolarjev ali 5675—11350 Din. Tudi bi ne bilo napačno za naše uradnike, ki se jim bode o sv. nikoli izračunalo, koliko znašajo zaostale razlike. Stanovanja so razmeroma zelo draga, vendar pa se stanuje v Ameriki neprimerno lepše in boljše nego pri nas. V Pittsburghu plačujejo delavci v najslabšem okraju za mesečno sobo 18—35 dolarjev, uradnik pa, ki mora stanovati v boljših hišah in okrajih, plačuje 50—90 dolarjev mesečno. Seveda to v mestu tudi plače večje, nego v drugih manjših krajih, vendar pa gledajo vsi, da pridejo čim prej pod lastno streho. Večina delavcev in uradnikov ima svoje hišice ali »house«, kakor pravijo Amerikanci.

Sedaj pa še nekaj o modi. Če bi se sprehajale naše čitateljce po New Yorku, Chicagu ali kakem drugem večjem mestu, bi se gotovo čudile, kako malo okusno oblečenih dam je v Ameriki. Američkemu okusu se pozna vedno smisel za praktičnost in skromnost. Vsa dekleta hodijo v pisarne v tenkih svilenih oblekah brez rokavov. Prav tako tudi starejše dame, samo s to razliko, da so njihove obleke okrašene s koraldami. Pri nas se nosijo take obleke pri večernih posetih. V istih oblekah se vozijo Američkanke na izlete, izjemši nekatere, ki delajo izlete v hlačah (knichers) in posebnih srcačih podobnih bluzah (midiblouse). Starejše Američanke trdijo, da so to dekleta »druge generacije«, ki imajo pokvarjen okus. Baje so to izključno samo hčerke priseljencev. Naj bo že kakorkoli, okus so si pokvarile v Ameriki. Sploh hodi v Ameriki staro in mlado v svili. Ni čuda, saj je spravila nespačetna Evropa med vojno vse svoje zlato tja. Svilenе so obleke, nogavice in zadnje čase celo čevlji, ki niso špičasti, temveč zaokroženi. Usnjeni čevlji imajo gladke špiče.

Kako je s perilom? Zelo kratke svilenе, triko ali etaminove srajce, zelo kratke, toda široke hlače iz težjega blaga, nego srajce, oboje navadno roza, zelene ali rmenе barve, zelo pogosto srečamo tudi steznik in pa takozvani »slipon«, t. j. naš kombiné, kije svilen ali triko. Pri muhastih dekletih gleda navadno zadaj košček te reči po božjem svetu, toda to ni moda. Žepni robec je tako majhen, da ga pravzaprav sploh ni. Skrčil se je od naših častitljivih »šnajtih« na par centimetrov. Nogavice so vedno svilenе. Stanejo par dolarjev, zato pa so zelo močne. Kostimov nosijo v Ameriki zelo malo. Vse nosi čez svilenе obleke še dolg svileni plašč različnih barv. Temno vijoličasto barvo, ki so jo tako cenili naše prababice, srečate v Ameriki na vsakem koraku, da si malokomu pristojta. Toda ker je moda taka, se pač nosi. Bržkone je kaka tovarna prebarvala staro in moderno svilo in »napravila« modo, da bi razpečala svojo zalogo.

Teža ženske in moške obleke

V Berlinu je preiskala posebna jurija razliko v teži med žensko in moško obleko in pokazale so se pri dami nastopne številke: gornja obleka 170 gr, perilo 56 gr, nogavice 28 in pol gr in podveze 14 in pol grama, skupno 269 gramov. To je bilo vse. Nosila je — klobuk in čevlji niso uračunani — težo malo več kot pol funta na slokem telesu, dočim se je ugotovila najlažja obleka gospoda za poletni 2230 gramov. Tako torej se oblačijo praktični mošje.

Pa se dobe tuintam čudaki, ki nasvetujejo za poletni čas volnena oblačila. Tako je po severnih listih nekdo z vso silo poročal za poletje svoje volneno blazo. Ne-

ki praški nemški list se spominja pri tem gimnazijskega ravnatelja Hackspiela, ki je svoj čas hodil po šoli od sobe do sobe, zapiral okna in odpiral vrata, posebej se vrata pri peči in pričakoval tako ugodnega učinka za sobno temperaturo. Može se je prikazal ob 10. dopoldne, ko je bilo že tako vroče, da bi bil moral odrediti počitnice radi vročine — v zimski suknji ter je moško korakal v njej po poslopju in okoli poslopja.

To in ono

Pri duševnem zdravniku dr. Coue

Zdravljenje s pomočjo domisljije. Seance doktorja Coue. Skrivnosti bolezni in zdravljenja V francoskem mestecu Nancy, v prijazni hišici Jeanne d' Arcove ulice prebiva skromni francoski učenjak, duševni zdravnik čudotvorec dr. Coue. Vsak dan poseti tega čudotvornega duševnega zdravnika 80—100 bolnikov iz vseh krajev sveta. Slava nancyskega učenjaka je že prestopila oceane. V predsobi tega tolažišča in odreditelja od mučnih telesnih in duševnih bolezni se zbirajo pacienti velemest in podeželja, histerične žene, duševno propadli bogataši, nečimurniki, obupanci in slični pacienti, ki so jih valovi življenja pripeljali do roba telesnega in duševnega razpada. Dr. Coue zdravi vse paciente brezplačno in iz ljubezni do bližnjega! Za vsakega ima blago besedo in prijazen pozdrav.

Zdravljenje ne vrši poedinsko, marveč v skupnih sejah. Čim vstopi mojster Coue ob 10. dopoldne (točnost spada bistveno k njegovemu načinu zdravljenja) v dvorano, se pacienti vzdignejo raz sedežev ter pozdravijo mojstra. S prijaznim nasmeškom na obrazu koraka nato že skoro 70-letni starček od pacienta do pacienta in bodri vsakega z zaupljivo besedo. Večina pacientov so žene, petina pripada moškemu spolu. Ko pristopi k prvi dami, jo prijazno pozdravi in vpraša:

»Kako je z vašim zdravjem, gospa?«
»Ne bolje, ne slabše!«
»Se bo že naredilo. Pri tako malenkostni bolezni ne bodite nestrpna. Potrpite! Če ne opustite vaših dnevnih sugestij in samopričevanj, bo znatno bolje!«
»In vam, gospodična? Veselje na vašem obrazu mi pravi, da vam gre bolje — ali nimam prav?«

Tako koraka s cigareto v ustih od pacienta do pacienta, za vsakega ima pripravljeno prijazno besedo. Starejši mu poročajo o uspehih zdravljenja, mlajši opisujejo bolezen. Običajno odvrne:

»Če je možno, da ozdravite, potem ozdravite zanesljivo. Ne vem ali je mogoče, verujem pa trdno!«
Kar govori k poedincu, slišijo vsi ostali in vsak se lahko okoristi z nauki, ki jih čuje pri sosedu. K čudotvorcu iz Nancyja prihajajo vsi, ki količkar verujejo v ozdravljenje. Tu najdemo tuberkulozne paciente, nevrasenike, bolnike, ki ne morejo spati, mrtvoudne, dame, ki sklijo, paciente, ki bolujejo na želodcu ali na kožnih boleznih. To so pacienti, katerim ni mogla pomagati medicina.

Ko dokonča dr. Coue obhod mimo pacientov, se ustavi v sredini, pacienti ga obkrožijo, nakar izpregovori približno te besede:

Gospoda! Ne govorim vam kot hipnotizer ali čudotvorec, tudi ne kot zdravnik, nego kot človek, kot učitelj, ki vam pokaže in pojasnjuje metodo avtosugestije in njeno praktično korist. S svojo metodo samopričevanja nočem izpodrinuti zdravniške vede, nego hočem z avtosugestijo le izpopolniti medicinsko zdravljenje. Temeljna misel mojega nauka je sledeča: Vsaka misel v nas stremi za tem, da postane resnica. Vsaka misel je že živa resnica. Najmočnejša sila v človeku je njegova domisljija oziroma njegova fantazija. Sila verovanja je lažja od sile volje. Pri vsakem spopadu med voljo in fantazijo, med hojenjem in željo, zmaga želja in fantazija. Najbolji primer za to trditev vidite pri bolnikih, ki ne morejo spati. Ta obolest obstaja v tem, da si tak bolnik vedno domislja, da »ne more spati«, da »noče spati«. Če bi si pa tak bolnik vsak večer, predno leže v posteljo in hoče zaspiti, dopovedoval, da ni človeka na svetu, ki tako blaženo spi kot on, bi takoj zaspal. Bolnik, ki boluje na astmi, pravi, da »hoče« pri meglenem vremenu lahko dihati, meni pa, da tega »ne more!« itd. Volja pravi »hočem«, fantazija in slaba domisljija pa »ne morem«.

Takoj podkrepi dr. Coue svoj nauk s primerom. Pristopi k pacientu in pravi: »Stisnite, prosim, vašo pest! Se več! Stisnite jo tako močno, da se stresete. Sedaj si mislite: »Hočem odpreti svojo pest, pa ne morem. Ne morem! Ne morem!« Poizkusite z vso silo odpreti pest! Pri tem si mislite: »Jaz morem!«

Skoro v vseh slučajih uspe poizkus. Dokler misli pacient »Ne morem«, ni v stanju odpreti pesti tudi z največjim naporom volje. Šele ko si pravi: »Jaz to lahko storim«, se pest počasi odpre. Na ta način prihajajo pacienti do prepričanja, da svoje misli in hotenja lahko uresničijo. Če tarejo pacienta muke, tedaj pogledi dr. Coue parirajo rano in pozove pacienta, da z njim trikrat ponovi: »Že mine. Me ne boli več, itd.« Trenotno je trpljenje olajšano in pacient spozna, da je bila bol samo izrodek domisljije in njegove lakavosti.

Ko mojster Coue konča s takimi poizkusi, pozove pričujoče, da zaprejo oči in da jih ne odprejo, dokler jim sam ne ukaže. Nato govori precej hitro nekaj splošnih sugestij. Pripoveduje o prebavljanju, o jedi in pijaci, o spanju, o duševnih stanjih in o samozaupanju. Ko pravi, da bo v bodoče vse bolje, prodre v srca pričujočih žarek zaupanja in s čustvom notranje olajšave odprelo pacienti oči.

Pri tem se spominjamo na semeniškega profesorja Jakoba Zupana v Ljubljani v časa škofa Wolfa, ki je bil prvi čudak in je tudi hodil v mesecih juniju, juliju in avgustu po Ljubljani neženirano v zimski obleki in ko so ga začudeni vprašali, kako to, da je tako toplo odet, jim je pikro odgovoril, da ga zimska suknja poleti brani pred toploto kakor pozimi pred mrazom. Moža takega mišljenja od takrat dalje Ljubljana ni več imela.

Nato svetuje dr. Coue, kako in kaj je storiti, da ostanemo zdravi. »Zaprte vsako jutro predno vstanete in vsak večer, ko ležete, oči in govorite na glas: »Vsak dan mi je bolje. V kratkem ozdravim.« To sugestijo ponavljajte, gospoda moja, vsak dan do konca življenja. Sugestije zdravijo in preprečujejo bolezni. Če vas kje zaboli, recite si, da se bo bol potlačil. Z drugo mislijo pa se bol še povečali. Bolje je, da stopite v mirno sobo in da si, če duševno bolujete, pogladite čelo, pri telesni boli pa, da si pogladite dotično mesto in da si sugerirate: Gre že na bolje! V 20 do 25 sekundah vas mine vsaka bol!

Na ta način se vrše pri dr. Coue seance. Vsakdanji obisk traja približno dve uri. Seance so vse enake. Vsak dan se ponavlja po istem receptu. Doktor Coue gre na delo z največjim veseljem in zaupanjem v samega sebe. V tem zaupanju tiči morda tudi skrivnost njegovega čudotvornega zdravljenja.

Bodite torej pridni!

Denarja Vam žal ne zapuščam, ker ga nimam. Polagam Vam pa toplo na srce, ako hočete dobro živeti, kupujte vse svoje oblačilne potrebe pri trdku

Drago Schwab — Ljubljana

(Tako je govoril umirajoči stric svojim nečakom.)

Kakršno pohištvo, tak zakon

Neki angleški zdravnik piše v medicinski reviji o odvisnosti med opremo stanovanja in zakonskimi razmerami. On trdi, da pri posetih bolnikov takoj spozna, kakšno je njihovo rodniško življenje. Če gre za zakon, v katerem vlada ljubezen in sloga, se pozna to tudi na stanovanju, odnosno opremljenosti. Isto velja tudi za neskečne zakone. Zdravnik pravi, da je zelo zanimivo opazovati stanovanje bolnikov s psihološkega vidika. V tem pogledu je ugotovil zelo zanimive podrobnosti o zvezi med stanovanjem in rodniškim življenjem. Žene, ki sovražijo krasno pohištvo in ki sploh ne drže mnogo na lepo stanovanje, so tudi na pram močnem zelo osorne in neprijetne. Slika zakona brez ljubezni opazite takoj — pravi ta zdravnik — čim stopite v tako stanovanje. Pohištvo je slabo in brez vsakih okrasov. Stoli so v sobi samo za to, da se na njih sedi, mize samo zato, da stoji na njih slede in druga posoda. Zstori ne kraste, neg osamo pokrivajo okna. Preproge so temne, često zaprte in umazane tako, da človek z veseljem hodi po njih tudi v blatin čevljih. Vsa oprema je dolgočasna, brez misla za veselje in umetnost. Žena, ki go spodinj in v takem stanovanju, smatra sobe za ječe.

Vs drugače pa je tam, kjer je stanovanje bogato in okusno opremljeno. V takem stanovanju bi težko našli nesrečne zakonce. Zlasti od žene je mnogo odvisno, kako je stanovanje opremljeno. Ni treba pretirane bogatstva, vendar bi pa zakonci ne smeli pozabiti, da je denar, izdan za lepo pohištvo, zelo dobro in varno naložen. Ne daje sicer obresti v obliki gotovine, zato pa skrbi za zakonsko srečo in pogosto prepreči domače prepire. V lepo, okusno opremljeno stanovanju si mož in žena od dnevnega dela lahko odpočijeta, v takem stanovanju lahko sprejemata posete in imata pri tem vedno občutek, da vidijo tudi drugi, kao okusno sta si uredila domače ognjišče. Nasprotno sta pa zakonca z redkimi izjemami slabe volje, nervozna in razdražena, če ju slučajno kdo obišče, pa vidi zanemarjeno in neokusno opremljeno stanovanje. Izgovor, da je pomanjkanje denarja, v tem slučaju ne drži. Za pohištvo se lahko prihrani pri drugih, pogosto nepotrebnih izdatkih.

Hipnoza na 10.000 milj

Ameriški listi priobčujejo neko filmsko storijo o dozdnevni hipnozi, ki ji je podlegel neki mladenič na razdalji najmanj 10.000 milj. Neka mlada dama v avstralski kolo. mihi Viktoriji se je pečala z okultizmom, hipnozo in drugimi takimi rečmi. Dejstvo, da povzročijo svetli predmeti pri tolgem gledanju stanje, podobno hipnozi, jo je pravilo do tega, da je rabila namesto svetlih predmetov svoje oči, ki so velike, krasne in ognjivite.

O načinu teh krasnih oči pišejo zdaj ameriški listi na dolgo in široko. Miss W., prebrisana dekle, je kmalu opazila, da vpliva njene oči na dotičnega, ki se ji preveč približa, hipnotično. Premagala jo je izkušnja, da poizkusi satansko moč svojih oči tudi s pomočjo svoje fotografije. Ko se je šla nekdo zopet fotografirati, je nalašč tako gledala v objektiv, da so se njene oči le sketale v onem strastnem ognju, ki ji je vedno pomagal pri hipnoziranju zaljubljenih kavalirjev. Pri tem je izgovarjala te besede: »Hočem, da bi ti, ki si zagleda mojo sliko in ugaane zagonetko moje duše iz svojih oči, prišel k meni, pa naj bo še tako daleč in ima na potu ne vem kakšne zapreke.« To misel je skušala dekle spraviti v taras svojih oči in fotografija se je povertila. Dasi je miss W. dala fotografijo samo nekateri svoji prijateljici, je imel izraz njenih oči prav žalosten učinek. Nek mladi Anglež, Lionel C., je opazil fotografijo pri svoji sestrični, ki se je vrnila iz Avstralijske,

in slika je vplivala naj tako, da je bil ves iz sebe. Obsul je gospodično s ploho vprašan o neznanici in si izprosil od nje fotografijo. Nekega dne je nepričakovano izjavil, da mora odpotovati, ker doma ne more najti miru. — Ali odpotuje v Avstralijo? so ga vprašali prijatelji. Ni jim odgovoril, pač pa je odpotoval. Ko je prišel v Avstralijo, je takoj oiskal miss W. Zagledal je njene velike oči, ostrmel je in zrl vanje molče tako, da je dekle prvi hip mislila, da stoji pred njo blaznež. Ko je pa spregovoril in povedal, zakaj gre, sta se kmalu sprijaznila, zaljubila in zaročila.

Torej, dekleta, pozor! Če ima katere velike, krasne in ognjivite oči, naj poskusi svojo srečo s hipnozo in fotografijo. Moških je čedalje manj, ženinov še manj in tako si bo treba res na kak način pomagati iz deviškega stanu. Pri nas stvar ni še tako tragična, ker nimamo tako velikih razdalj. Morebiti se pa le kaj ujame.

Avto brez šoferja

Zanimivi poskusi v New Yorku.

Ko bi naši predniki vstali iz grobov ter si ogledali na pr. pridobitve moderne tehnike, se ne bi mogli načuditi vsem čudežem modernega človeškega življenja. Kamor so n. pr. naši predniki potovali cele mesece, tja drdramo danes z lahkoto v 10 do 20 urah. Niti sto let ni od tega, ko so morali n. pr. na diki poti potovati na dunajsko vseučilišče v poštnih vozovih, za kar so rabili do 10 dni. Danes prevozijo isto progo v 10 urah. In če bi se poslužili najmodernejšega prevoznega sredstva, aeroplana, bi razdaljo prevozili v dveh ali treh urah. Prekoceaneke vožnje so trajale na jadrih po cele mesece. Sedaj vozijo razkošno opremljeni parniki, ki razpolagajo s konfortom in udobnostjo pravih veleholov, iz Angleške v Združene države komaj 7 dni. In zadnjič je Zeppelin obvladal široko oceano v eni sami vožnji brez prestanka in v 36 urah. Ko bi naši predniki videli, kako leti sodoben človek po zraku, kako se prevrača z letalom, kako vozari skozi meglo in nevihto in da se že upa s poletom na severni tečaj, bi obstrmel, da nikoli tega. Kaj bi rekli naši predniki k telefoniji in še posebej k brezžični telefoniji ne na kratke, marveč na tisoče in tisoče km razdalje!

Moderna tehnika pa prvi dalje. Ne zadovoljuje se z doseženimi uspehi. Hoče vedno novih uspehov, drznih iznajdb, ki naj zadivijo človeka. O taki iznajdbi poročajo sedaj iz New Yorka. Inženjerju Houndisu je uspelo prenašati potom radiožarkov energijo. Na ta način bo mogoče potom radiožarkov napolniti prazne baterije z električnimi energijami. Posebno obrodilo bode te energije letalom, ki si morajo motorne silo, s katero se dvigajo v zrak, spotoma proizvajati s težkimi, velikimi jeklenimi motorji, kar znatno otežuje polet. Perso- nalka letala se bodo v bodoče sproti zalaga z električnimi energijami, ki si jim bodo dobavljale potom radiožarkov.

Inženjer Houndis je šel še dalje. Radiožarke hoče uporabiti za umetno vodstvo letal in avtomobilov iz daljave! V tem oziru je storil te dni naravnost senzacionalen poskus po newyorških ulicah. V času, ko je bila po glavni ulici v New Yorku največja gneča, je vozil njegov avto, prazen in brez šoferja po ulici ne da bi trčil v drugo vozilo. Od zadaj v prilični daljavi je namreč inž. Houndis sledil svojemu prvemu avtu v drugem avtu in oddal krmaril in vodil prvega potom radiožarkov. Poskus je popolnoma uspel. Zanimanje za poskus je bilo po newyorških ulicah velikansko. Za izum so se začele takoj zanimati ameriške vojne oblasti, ki bi rade izum izrabile v vojaške namene.

Tatvina v brzovlaku Beograd-Zagreb

Ze dije časa opaža naša železniška policija, da se vrše na brzovlakih med Zagrebom in Beogradom velike tatvine. Dosedanji trudi te policije, kakor tudi zagrebških in beogradskih detektivov so ostali brez uspeha. Tatovi nastopajo sila previdno, obenem premeteno. Svoj tatniški posej izpeljejo ponavadi v nočnem času. Vsi tatvi kažejo, da se potopa po teh brzovlakih dobro organizirana tatniska družba, ki se pridružuje bogatim trgovcem in finančnikom v kupejih prvega ali drugega razreda in jih ponoči v spanju temeljito »olajša« in okrade. Tako je taka tatniska družba te dni okradla inšpektorja in prosvetnega ministrstva, Dragomirja Obradovića, in mu odnesla celih 10.000 dinarjev. Med Siskom in Vinkovci je mirno zaspal v kupeju prvega razreda. Odložil je jopič in zaspal sam v kupeju. V Vinkovcih se je prebudil in na svoje veliko začudenje zapazil, da mu je iz jopiča zmanjkala denarnica z 10.000 dinarji. Poklical je spovednika, toda ta je izjavil, da ni videl nobene sumljive osebe. Inšpektor se je v kupeju temeljito zaprl, predno je zaspal. Na isti način je bil pred tedni okraden dunajski trgovec, ki so mu neznanzi zlikovci odnesli pol milijona dinarjev v tužih valutah.

Naša železniška policija sumi, da je tatniska družba, ki nastopa na teh brzovlakih, sestavljena iz mednarodnih tatov, ki so popustili Nemčiji in druge zapadne države in ki sedaj nastopajo po naših železnih, kjer naravno mima naša policija še tolikih izkušenj, kakor po zapadnoevropskih železnih. Neki znaki kažejo, da gre za prebrisane tatove, ki nastopajo sliš elegantno, da tako že na zunaj ev zabudijo pozornosti ali sumu.

Javna dražba.

Dne 14. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15, javna dražba dozidane enonadstropne stavbe v Medvodah, namenjene za DRUŠTVENI DOM, in pripadajoče vrtno parcele v obsegu 1393 m². Stavba je prvovrstno delo, leži ob glavni cesti ter je prikladna tudi za preureditev v tovarno, delavnice, stanovanjsko hišo itd. Cena ugodna.

Potrebna pojasnila daje odvetniška pisarna
dr. V. Kreča v Ljubljani, Tavčarjeva ul. 1.

Moderni in delazmožni
stroji in oblike za izdelovanje cementin:
stroji za zidak, votle bloke,
plohe, cementno strešno opeko
hidravlične in mehanične stiskalne naprave,
stroji za izpiranje peska, brusilni stroji,
oblike za cevi, stopnice, stebre itd. itd.
drobilniki, azbestne umetnoskriljaste naprave,
Tvorilna strojev
Dr. GASPARY & CO., Marknastadt-Leipzig.
Prosimo za obisk.
Katalog št. 303 brezplačno.
90/2

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Najboljši šivalni stroji in pletilni stroji.
Izborna konstrukcija in elegantna iz-
vršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena 1867. Ustanovljena 1867.
Vezenje poučuje brezplačno.
Posamezni deli koles in šival. strojev.
10-letna garancija.
Pisalne stroje ADLER in URANIJA.
Kolesa iz prvih tovarn „Dürkopp“,
„Styria“, „Waffentrad“, „Kaiser“.

GRAZER MESSE 1925
GRAŠKI SEJEM
OD 29. AVGUSTA
DO 6. SEPTEMBRA
Za 25% znižana vozšina

PREVZETJE RESTAVRACIJE.

Cast mi je naznanjati vsem domačinom in potujočemu občinstvu, da sem
dne 1. avgusta t. l. prevzel

kolodvorsko restavracijo v ČAKOVCU.

Opit na dolgoletne skušnje v svoji stroki vodil bom restavracijo po principu poštenosti in solidnosti. Kuhinja bo prvovrstna. Vina — domača in tuja — v veliki izbiri pristna in naravna. Cene povsem umerjene. Postrežba točna in prijazna. Priporočam se kar najbolje cenjeni naklonjenosti in zaupanju.

Z odličnim spoštovanjem
MIRKO ŠTRUKELJ, restavrater.

2589

Zahvala in slovo.

Ob dolgoletnem delovanju kot kolodvorski restavrater v St. Petru in v Ljubljani na glavnem kolodvoru sem užil toliko vsestranskega zaupanja in naklonjenosti, da smatram za svojo dolžnost — ob odhodu na svoje posestvo v Smartnem ob Savi — izreči vsem ljubimim gostom, prijateljem in znancem iskreno hvalo na posetu.

Posebno srčna hvala in slovo bodi mojim dragim Notranjem in Primorcem ter Ljubljancem in potujočemu občinstvu, ki so posekali mojo restavracijo.

Zdravo vsem!
Ljubljana, 1. avgusta 1925.

Matija Dolničar.

Josip in Marija Majdič.

2590

J. Stjepušin

— Sisak —
preporuča
najbolje tambura, Zica
partitura, Škole
i ostale potreb-
štine za sve
glazbene Odli-
kovan na pa-
riskoj izložbi. — Cjenici franko.

Občni zbor

Šišensko hranilnice in
posojilnice v Sp. Šiški
se vrši v sredo, 12. av-
gusta, zvečer ob 20. v urad-
nih prostorih z nasled-
nim dnevnim redom:
1. Poročilo načelnika in nadzor-
stva. — 2. Čitanje revizijskega
poročila. — 3. Odobritev račun-
skega zaključka za leto 1923 in
1924. — 4. Skupščina. — 5. K obilni
udeležbi vabi
načelnik.

fine in okusno iz-
delane od Din 50 —
do 170 — B.L.U.ZE najnovije od Din 50 — do 150 —
PREDPISNIKI bel, barvati, klotasti in iz listra, kombinie
kakor tudi različno damsko perilo ne dobite nikjer tako dobro
in poceni kot pri
F. in J. Gorlhar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.
Oglejte si izložbo!

25% znižane cenel
Suha bukova drva
odrezki od parket in žage SE PRODAJAJO tudi
manjše količine po znižani ceni, dokler traja zaloga.
Drva 1 m dolga Din 15 za 100 kg. — Drva kratka
(takoj porabna za štedilnik) Din 20 za 100 kg. franko
skladišče. Na željo dostava na dom po lastni ceni.
Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga
LJUBLJANA, Metelkova ulica 4

25% znižane cenel
Suha bukova drva
odrezki od parket in žage SE PRODAJAJO tudi
manjše količine po znižani ceni, dokler traja zaloga.
Drva 1 m dolga Din 15 za 100 kg. — Drva kratka
(takoj porabna za štedilnik) Din 20 za 100 kg. franko
skladišče. Na željo dostava na dom po lastni ceni.
Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga
LJUBLJANA, Metelkova ulica 4

Obvestilo in zahvala.
Castiva se obveščati cenjeno prebi-
valstvo Ljubljane in potujoče občinstvo,
da sva
z današnjim dnevom prevzela
restavracijo
na glavnem kolodvoru v Ljubljani
katero boveda vodila po dolgoletnih
skušnjah v kolodvorski restavraciji v
Celju ter tudi na svojem novem mestu
skrbela zadovoljiti cenjene goste s pri-
znano prvovrstno kuhinjo, pristnimi do-
mačimi in tujimi vini po zmernih cenah
ter s prijazno, pošteno in točno postrežbo
skušala pridobiti si zaupanje.
Ob tej priliki se iskreno zahvaljujemo
vsem dragim gostom v Celju in okolici
za ljubezni poset.
Priporočava se prijazni naklonjenosti
z vsem spoštovanjem
Josip in Marija Majdič.

2591

MALI OGLASI

**Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in social-
no namene občinstva,
vsaka beseda 50 slov.
Najmanjši znesek Din 5.**

Službe
Maturant
išče službo v pisarni za
popolnalske ure. — Po-
nudbe pod »Maturant
2599« na upravo »Slov.
Naroda«.

Dijakinjo
sprejme dobra rodbina
na stanovanje in hrano;
klavir na razpolago. —
Ponudbe pod »Septem-
ber/2555« na upravo »Slov.
Naroda«.

Strojevoiska.
zmožna tudi drugih pi-
sarniških del — išče služ-
bo na deželi. — Ponudbe
pod »Strojevoiska/2553«
na upravo »Slov. Nar.«.

Skladiščnik,
starejša moč — išče stal-
no mesto pri večjem
podjetju v mestu ali na
deželi. — Ponudbe pod
»Skladiščnik/2541« na
upravo »Slov. Naroda«.

Trg. pomočnik,
dobra moč, z večletno
prakso, izurjen v mešani
stroki — išče službo za
takoj. — Ponudbe pod
»Uporabna moč/2542« na
upravo »Slov. Naroda«.

Hotelski natakar
išče službo v prvovrst-
nem hotelu na letovišču.
— Ponudbe pod »Nata-
kar/2555« na upravo »Slov.
Naroda«.

Prodajalka
dobra moč, z dolgoletno
prakso — išče službo v
mestu ali na deželi. Po-
nudbe pod »Porabna
moč/2557« na upravo »Slov.
Naroda«.

Računskega
natakarja,
spretnega, čigar žena zna
dobro kuhati, išče kolo-
dvor Jesenice. — Pogoji:
strokovnjak in Slovenec.
— Ponudbe na: F. Paar,
Jesenice. 2594

Trgovskega
pomočnika
v železni stroki, vojašči-
ne prostega, zanesljivo,
dobro moč, sprejme tvr-
dka — Marko Rosenberg,
Ljutomer. — Reflektir-
se le na prvovrstno moč
z večletno prakso. 2595

Kovaški pomočnik
vojaščin prost, išče služ-
bo Gre tudi na deželo.
— Ponudbe pod »Kovaš-
nica/2581« na upravo »Slov.
Naroda«.

Blagajničarka,
izučena tudi trgovine z
mešanim blagom, išče pri-
merne službe. — Ponud-
be pod »Zvesta/2590« na
upravo »Slov. Naroda«.

Stenotipistinja,
perfektna, sposobna za
slovensko in nemško —
naj se predstavi pri inž.
Persekke, Ržna ulica
21/1, v soboto od 11. do
12. in v ponedeljek od 2
do 3. popoldne. Prosilka,
večja splošnaščina ima
prednost. 2604

Tražim
jedno samostajno radni-
cu za predčitanje (Vor-
drucken). Ista mora zna-
ti na maščini azurirati. —
Pismene ponude molim
slati na: Hedviga Adler
Zagreb, Velika kavarna. 2561

Ku m
Žensko kolo
se kupi. — Ponudbe pod
»Kolo/2579« na upravo
»Slov. Naroda«.

Prodajam
Pohištvo,
kompletno (spalnica iz
trdega lesa), dobro ohran-
jeno, mizo, 6 stolov
kredence i. dr. — se ta-
koj ceno prodaja. — Po-
nudbe pod Pohištvo/2540
na upravo »Slov. Nar.«.

Klavir,
dobro ohranjen, se radi
selitve takoj prodaja. —
Ponudbe pod »Klavir
2552« na upravo »Slov.
Naroda«.

Oprava
za trgovino z mešanim
blagom, dobro ohranjena
— napredaj. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 2466

Otroški voziček.
lep, visok, za ležanje in
sedenje — napredaj. —
Ljubljana, Gosposvetska
cesta 4/1 d. 2596

Jedilnica
iz trdega lesa, salonsko
ogledalo ter lestenece —
ugodno napredaj. — Po-
nudbe pod »Ugoden na-
kup/2585« na upravo »Slov.
Naroda«.

Vino
prvovrstno, belo in rde-
če, 20—30 hl belega
in 60—80 hl rdečega —
nudi Anton Kogoj, Sas-
mohor. 2533

Sokal
Večje skladišče.
suho, v mestu — se išče.
— Ponudbe pod »Skladi-
šče/2582« na upravo »Slov.
Naroda«. 2582

Delavnico
za čevljarstvo obrt iščem
za takoj. — Ponudbe na
upravo »Slov. Naroda«
pod »Čevljarstvo/2564«.

Trgovina
v večjem prometnem
kraj se vzame v najem
— Ponudbe pod »Dežela
2549« na upravo »Slov.
Naroda«.

Trgovski lokali
moderni urejeni, v novi
zgradbi v Ljubljani, na
prometni cesti blizu glav-
nega kolodvora — se od-
dajo v najem. — Naslov
v upravi »Slov. Naroda«.

Trgovski lokali,
izredno prikladni, na vo-
galu Dunajske ceste in
Sodne ulice št. 1 — se z
novembarskim terminom
oddajo v najem najviš-
jemu ponudniku. Pro-
stori se prevzamejo lah-
ko skupno ali posamez-
no. Ponudbe poslati na
— Kmetijsko družbo v
Ljubljani, Turjaški trg 3

Posojila
25.000 dinarjev
posojila išče privatni
uradnik proti mesečni
mu odplačilu Din 3000 in
obrestim — Ponudbe na
upravo »Slov. Naroda«
pod »Posojilo/2546«.

200.000 Din
posojila išče dobro vpe-
ljana trdnica — Obresti
plačam dobro. — Jam-
stvo zagotovim. — Po-
nudbe pod »Takoj/2584«
na upravo »Slov. Nar.«.

Stanovanja
Drž. uradnik
išče stanovanje, obstoje-
če iz dveh sob in kuhinje
— Ponudbe pod »Avgust
2536« na upravo »Slov.
Naroda«.

Prazno sobo,
lepo, zračno, s posebnim
vhodom išče gospodinja.
— Ponudbe pod »Zračna
soba/2545« na upravo
»Slov. Naroda«.

Velika soba,
mehlovana, v sredini me-
sta, z električno razsvet-
ljavo in posebnim vho-
dom — se takoj odda;
tudi z dvema posteljama.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 2598

Zakonski par
brez otrok išče večjo
prazno sobo z uporabo
kuhinje. — Dopisi pod
»15 avgust/2578« na upr.
»Slov. Naroda«.

Starovanje,
obstoječe iz 3—4 sob in
kuhinje — iščem v stari
ali novi hiši. Plačam do-
bro. — Ponudbe pod
»Dobro plačilo/2587« na
upravo »Slov. Naroda«.

Dopisovanje
Ženična ponudba.
Trgovac in posestnik s
trema hišama v prekras-
nem trgovišču in letoviš-
ču, 33 let star, z dvema
otrokoma, radi nesrečne-
ga braka ločen, iščem si
ženo dobrega, poštenega
srca, pridno in naobraže-
no, od 20—30 let staro,
s premoženjem, za kate-
ro bi bil zavarovan. —
Vdove brez otrok niso
izključene. — Cenj. po-
nudbe je poslati s sliko
na upravo »Slov. Naroda«
da pod »Srečna bodoč-
nost in mirno življenje
2586«. — Diskretni taj-
nosti zagotovljena; slika se
vrne.

Varanec
želi znanja s priprosto
mlado gospodinjico; izklju-
čene niso vdove. — Po-
nudbe pod »Novo življe-
nje/2593« na upravo »Slov.
Naroda«.

Mednarodno
ženitovansko
posredovanje
— številne predznamen-
je imovitih dam in gospo-
dov. — Pojasnila daje:
— »Heiratsbote«, Graz,
Murplatz 9. — Povračilo
poštne. 2580

Dvignite pisma
v upravi »Slov. Naroda«;
»Bodočnost 2462«;
»Francosčina 2346«;
»Klavir 2552«;
»Ljubim naravo«;
»Mir in sreča 2367«;
»Srečna bodočnost
2048«;
»Vesclje«.

Nezemljnine
Nova vila,
visokopritlična, z vrtom
v šentpeterskem okraju,
solna lega — se ugodno
prodaja. — Ponudbe pod
»Mir/2597« na upravo
»Slov. Naroda«. 2597

Kupi se vila
v lepem kraju Slovenije
(Bled). — Ponudbe z na-
tančnim opisom (velikost
hiše in vrta, lega, stanje)
in ceno na upravo
»Slov. Naroda« pod
»Takojšnje plačilo/2543«.

Večje posestvo
novo zidana hiša, pri-
pravna za vsako obrt,
velik vrt, gozd ter vino-
gradi v večjem kraju na
Štajerskem blizu železni-
ške postaje — se radi
družinskih razmer takoj
prodaja. — Ponudbe pod
»Posestvo/2591« na upr.
»Slov. Naroda«.

Posestvo z gozdom
od 50 do 200 ha, arondir-
rano, event. z inventar-
jem, blizu železnice —
kupim. — Pisane ponud-
be s ceno pod »Agrar
2600« na upravo »Slov.
Naroda«.

Razno
Sadne mline
z lahkim pogonom, pre-
izkušene — izdeluje Ru-
dolf Ravnikar, Radeče
pri Zidanem mostu. 2281

»Vezalka«,
mehanična pletilnica trak-
ov, družba z o. z. v
Kamniku — poroča, da
je prevzela svojo oprav-
o od tvrdke I Oster & dr.,
ter se priporoča odjemal-
cem. — Točna postrežba.
2232

Pristni, naravni
malinovci
z najboljšim sladkorjem
vkuhan — v steklenicah
in sodekih — na drobno
in veliko — nudi Lekar-
na č. G. Piccoli, Ljubi-
ljana. 108/L

Sube gobe
M. GERSAK, Ljubljana
Kongresni trg 10. 129/L

Fizol za kuho
mešane vrste, kilogram
in 1.75, čiste vrste ki-
logram Din 2.25 — pro-
daja Sever & Komp.,
Ljubljana. 149/L

Kot družabnik
s kapitalom Din 25.000
pristopim v kako trgov-
no z mešanim blagom ali
pa samo v špecerijstvo. —
Dopisi pod »Dobro iz-
vešanje/2592« na upravo
»Slov. Naroda«.

Bukovo oglje
najceneje in najboljše —
na vagone in na posa-
mezne vreče — H. Skala,
Ljubljana, Mirje štev. 4.
146/L

Paviljone
v dekoraciji na vselej-
mu sprejema — Rud. Se-
ver, Ljubljana, Gospo-
svetska 6. 150/L

**Zahtevajte poka-
lice (Kracherl)**
z zajamčeno pristnim
sledstvom, katere izde-
luje — Emil Moré, so-
davičar, Kette Murnova
cesta 11 (Martinova ce-
sta). 2449

Otomane
v blagu, prvovrstno izde-
lane Din 900. Patento-
vane, garniture, blazine,
žične uloške ter vse ta-
patniške izdelke in vsa
popravila, izvršuje najce-
njeje in solidno. — Rud.
Sever, tapetnik, Ljubljana,
Gosposvetska c. 6. 2484

Gramofonske
plošče
z modernimi plesi odda-
jam, dokler traja zaloga,
po znatno znižanih cenah.
Preskrbite se sedaj s ploš-
čami za sezono! — A.
Rasberger, Ljubljana
Tavčarjeva ulica 5. Zaloga
ga gramofonov, plošč itd.
2476

Dvokolesa,

Ako se hočeš
hitro in bogato
poročiti,
ne pozabi inserirati v
»Slov. Narodu«!

Mehanično umetno vezenje
perila, zastorov, monogramov, oblik bluz itd. v plo-
ščatem in veržnem vrbu, madela, richelle z belim in naj-
različnejšim materijalom. — Entlanje, predtiskanje.
MATEK, Ljubljana,
poleg hotela »Strukelj«.

Dr. Tone Jamar
ne ordinira do nadaljnjega obvestila

NAZNANILO.
Cenjeno občinstvo v mestu in na deželi vlijudno obveščam, da sem iz poznane
tovarne »Vesna« v Kamniku
prevzel trgovinski oddelek perila
za dame, gospode in otroke, posteljno perilo, opreme nevest in dojenčkov
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20 (nasproti kavarne Evropa).
Kot bivši dolgoletni, preizkušeni poslovodja tvrdke Mamann in vpeljan večak v
perilni stroki, se priporočam cenjenim damam in gospodom s svojim trpežnim in solidnim
blagom po nizkih cenah ter zagotavljam, da bodem s svojo znano vlijudno in solidno po-
strežbo naročnike vsestransko zadovoljil.
Proseč cenjene naklonjenosti beležim z najodličnejšim spoštovanjem
Jos. Lenard.

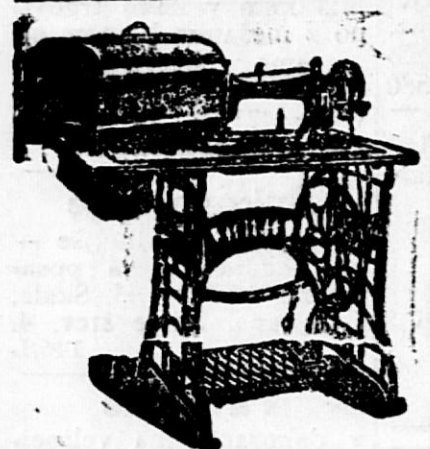
2601

OB PRILIKI STIRIDESETLETNICE 1885 - OBSTOJA NAŠE TVRDKJE - 1925

se zahvaljujemo vsem našim gg. nameščencem v teku cele dobe, kot tudi dobaviteljem in de-narnim zavodom ter sploh vsem našim trg. zvezam za njihovo naklonjenost v procvit naše tvrdke. Nadalje se lepo zahvaljujemo našim cenjenim odjemalcem za poverjeno nam zaupanje ter vse vljudno naprošamo, da ga še nadalje goji in se vsem toplo priporočamo.

FRANC CROBATH d. z o. z. V KRANJU,
MANUFATURA NA DEBELO IN DROBNO. — USTANOVLJENO 1885

2573

15 letno jamstvo
najpopolnejši **STOEWER** ži-valni stroji s pogreznim transportirjem (grabeljo) s enostavnim premikom je pripravljen za štopanje, ve-zenje ali šivanje
LUD. BARAGA
LJUBLJANA
Seleburgova ulica 6/1. 116 T
Telefon št. 980

Ekscentrske stiskalnice
Frikcijske stiskalnice

2575

Ročne stiskalnice na vreteno
Stiskalnice na krazo (ročico),
na vlek in pritisk z nogo

Tablaste, krožne, kolesne in prožarste škar-je, vseh vrst stroji za obdelovanje pločevine brez konkurence v cenah in kakovosti.

TVORNICASTROJEV
ING. H. BURGMULLER,
WIEN VI., STUMPERGASSE Nr. 39.

Dežni plašč

44 L

moški iz trpežne angleške gumovine tkanine, fina dunajska konfekcija Din 270 —, damski Din 280 — specialiteta „Coverall“ moški Din 910 —, damski Din 880 — razpošilja veletrgovina R. STERNECKI, Celje št. 21. Ilustrovani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsemu zastopniku, vzorci od sukna, kamgarne in razne manufakturne robe pa samo 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez Din 500 — poštnine prosto. — Trgovci engros cene.

Darujmo za sokolski Tabor!

Tovarna pohištva

FRANJO VEHOVAR,
CELJE, Kersnikova ulica

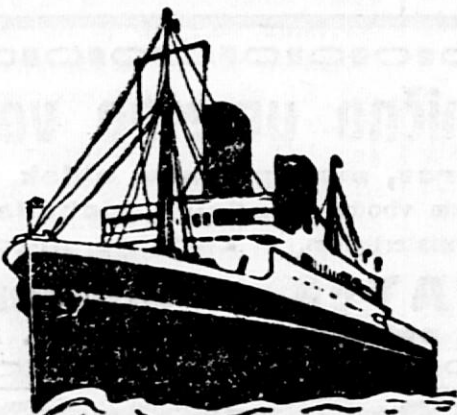
priporoča svojo bogato zalogo izgotovljenega raznega pohištva iz najboljšega mate-rijala po konkurenčnih cenah, ki je boljše od inozemskih tovarn.

Izdelujem po naročilu:

spalne sobe, jedilnice, salonske
oprave, biljardne mize v vsestransko zadovoljnost.

Za kavarnarje, hotelirje in gostilničarje imam v zalogi **najnovejše IGRALNE MIZE** ter se priporočam za obilna naročila.

Z odličnim spoštovanjem **F. VEHOVAR.**

86/L

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za kra-jevino S. H. S. Zagreb, Trg. I. št. 17.

Redoviti potniški promet:

Hamburg-Cherbourg-Southampton v
New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v
Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaulo. —
Odrava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu.
Kabina tretjega razreda z dvema in štiri posteljami.

Podzastopstva:

Beograd, Karagorgjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. —
Veliki Bečkerek, Kralja Aleksandra u. 4. — Bitolj, Bulevard Aleksandra 163.
Brzajavni naslov za gori navedena podzastopstva „**Reymalpaac**“.

Za Beeno, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogoro:
Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruzju.
Brzajavni naslov: „**Prometna banka**“.

SPLIT, Dioklecijanova obala 8 — METKOVIĆ, Ivo Veraja.

Parketne deščice iz slavonskega hra-
sta in bukove
Trstje za strope iz najboljšega mate-
rijala
Bakula (leseno pletivo) za strope in stene
Strešno lepenko in lesni cement

dobavlja takoj in v vsaki množini najceneje

Tel. inter. 513 **Jos. R. Puh** Tel. inter. 513

Ljubljana, Gradaška ulica št. 22 2570

Sanatorij dr. K. Szegő

Abbazia —
(OPATIJA)

Zdravljenje z utrjevanjem in učvrščevanjem.

Najprijetnejše bivanje za rodbine. Otroci od 7. let naprej tudi brez spremstva. Nudi otrokom vso na-slado obrežne kopeli, staršem popolno pomirjenje,

69 T

Prostovoljna javna dražba
pohištva, perila in obleke se bo vr-šila 3. avgusta t. l. ob 9. dopoldne v
Intendantskem skladišču v Mostah v
prvem nadstropju. 2574

Trgovskega uradnika

iz stroke kovin-
skih izdelkov

z daljšo prakso, spretnega akviziterja z dobrimi zvezami, s
tuzemsko industrijo in trgovino, **koncepta** zmožnega v slo-
vensčini, hrvaščini in nemščini, za potovanje in pisarno lažje
tovarna v Sloveniji. Javijo naj se samo **zelo zmožni,**
izkušeni gospodje. — Ponudbe z navedbo plačilnih zahtev-
kov in referenc nasloviti je na **OGLASNI IN REKLAMNI ZA-
VOD VINKO KOVAČIĆ, MARIBOR, Slomškov trg. 16.** 2576

Ing. Kavčič Janko
univerzitetni asistent

Emica Kavčič roj. Orehek

poročena

V Ljubljani - Sp. Slika, dne 1. avgusta 1925.

2569

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

v Ljubljani, Mestni trg št. 6

ker ima že nad

11.000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje

najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in ceslje terjatev. Posojila daje
le proti polni varnosti na knjižbo in proti poroštju.

Telefon št. 9. 23 L. Telefon št. 9

Obiščite

2486

9. dunajski mednar. semenj

(Jesenjski semenj)

6.—12. septembra 1925

(Tehnični semenj dan dlje)

**7000 razstavilcev iz 16 držav nudi svoje naj-
zanimivejše novosti po brezkonkurenčnih cenah!**

**125.000 obiskovalcev iz vseh evropskih in preko-
merskih držav!**

— Velika izbira dunajskih specialitet. —

Precejšnje znižanje voznih cen na vseh jugosl. in avstr.
železnih in na Dunavu.

Prestop meje, ako kupite vizumsko znamko za potni list
za avstr. S 150 (dolarja 025)

Pojasnila, semanja izkazila in znamke za vizum potnega
lista se dobe pri:

Wiener Messe A.-G., Wien VII

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: **Avstr. konzul-
at,** Turjaški trg 4, **Zvezl za tujski promet v**
Sloveniji, Aleksandrova cesta 8, in pri g. **Josipu**
Zidarju, Dunajska cesta 31.

Najstarejša slovenska

gleskarska in ličarska
dolavnica

Ivan Briscoj, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvrtitev točna, cene
zmerne. 1798

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.

krovec, stavebn, galanterijski in okrasni
klepar. Instalacije vedvodov.

Naprava strojevodov. Reparitura in klesane naprave

Izdelovanje posod iz pločevine za
firnež, barvo, lak in med vsake
velikosti kakor tudi posod (skatle)
105 L za konzerve.

! Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga **kemično**
snaženje in vsakovrstno har-
vanje oblik.

ANTON BOG 56 L

Ljubljana, Selenburgova ulica 6

1. nadstr. Glince-Vič 46

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

g. poroča svoje zaloge
deležnikov in solnič-
kov ter sprehajalnih
palic.

Popravila se izvršujejo hitro in solidno

Kupujte edino-le pri

Josip Petelincu

najboljše 138-L

šivalne stroje

in kolesa

znamke

Gritzner, — Phönix,

pneumatiko, potrebščine za

kolesa, stroje in Lamerz-igle

Ljubljana

(Nize Prešernovega spomenika ob vodu)

Na malo! Na veliko!

! Zahtevajte cenike!

Zobozdravnik med. univ. dr. IVAN OBLAK

Miklošičeva cesta (palača Vzajemne posojilnice)

ne ordinira do 16. avgusta t. l.

2567

Specijalna veletrgovina manufakturne stroke v
Ljubljani potrebuje za takojšnji vstop

valenca

s primerno šolsko naobrazbo (štiri meščanske ali dovršeno
nižjo srednjo šolo). Ponudbe pod „**SPECIALNO-2568**“
na upravo Slov. Naroda.

134-L

Najboljša

„PUCH“ kolesa

po zelo ugodnih cenah dobite le pri

Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L

134-L